WARADA

1. YIL REPERTUARI

Adige-Abhaz Halk Şarkıları Orkestra ve Koroşu
Şwarada
2005

Kuruluş - 2005

Şef
Ruhet GÜRBÜZ

Koordinatörler
Mahinur TUNA
Esat ÖZEN

www.warada.com

WARADA

Adige-Abhaz Halk Şarkıları
Orkestra ve Korosu

Kuruluş: Ekim-2005

ŞEF
Ruhet Gürbüz

KOORDİNATÖRLER
Mahinur Tuna-Esat Özen

www.warada.com

ÖNSÖZ

Warada Adige Abhaz Halk Şarkıları Orkestra ve Korosu birinci yılını doldurduğunda, çevreden gelen olumlu tepkilerin yanı sıra, bu şarkılara ilişkin nota ve şarkı sözleri de talep edildi. Bunun üzerine ilk repertuarımızı amatör de olsa bir CD haline getirdik ve bu CD'ye paralel şarkıların sözlerini ve notalarını içeren küçük bir kitap hazırladık.

Yeri gelmişken, neden böyle bir topluluk oluşturduğumuzu ve nasıl oluşturduğumuzu da anlatmak istedik.

Ninniyle kulağını müziğe açan insan, ölünceye kadar müzikle birlikte yaşar. Günümüz insanı ortak duygu, düşünce ve kültürünü yitirmeye başlayınca şarkı söyleme isteğini de yitirmiştir. Özellikle düğünlerde toplanan büyük kalabalıklar ortak bir eğlence bulamadıkları için, içki ve silaha baş vurmuş, masum insanlar yaşamını yitirmiştir.

Halk müziği ve dansları adeta rafa kaldırılmış, elinde mızıka ile dans eden kimse neredeyse kalmamıştır. Akordeon çalanların sayısı bir elin parmaklarını geçmez, halk müziği ise iyice unutulmuştur. Hepimizin çocukken duyduğu gelin getirme şarkıları gibi büyük çoğunlukların katılımıyla söylenen şarkılar yok olmuştur. Oysa, derneklerin halk danslarına verdiği önem iyi sonuç vermiş, bu sayede gençler düğünlerde dans etmek için sıra bulamaz hale gelmiştir. Bunun müziğe de yansıması gerekmektedir. Derneklerin gayreti ile kurulan akordeon kursları ve korolar günümüze kadar boşluğu kapamaya çalışsa da yeterli olmamaktadır.

Günümüzde müzik eğitimi her nedense gençler tarafından ilgi görmemektedir. Kafkas danslarına gösterilen ilgi Kafkas müziğine gösterilmemektedir. Bunun başlıca nedeni dil bilmemek, nota ile enstrüman çalma ve şarkı söyleme alışkanlığından yoksun olmaktır.

Kafkasya'da derlenen eski şarkıların, bestelenen yeni şarkıların, burada yaygın olarak söylenmeyişini bir kültürel eksiklik olarak gördük. Ayrıca, özellikle Adapazarı-Eskişehir yöresi Abhaz mahalli müziklerinin derlenmesi, düzenlenmesi ve yok olmaması için notaya alınması bir ihtiyaç olarak önümüzde duruyordu. Yıllar sonra karşılaştığım öğretmen arkadaşım, müzik öğretmeni Ruhet Gürbüz'ün kurulacak bir koro ve orkestraya rehberlik yapabileceği sözünü alınca, Esat arkadaşımla böyle bir koro kurma cesaretini bulduk.

Başlangıçta, koro şarkı sözlerini söylemekte güçlük çekti. Çünkü elimizde notası olan şarkıların sözleri Kril alfabesiyle yazılmıştı. Kril alfabesini okuyan azdı. Ayrıca, Adigece'yi okuyan Abhazca'yı, Abhazca'yı okuyan Adigece'yi okuyamıyordu. Oysa biz her iki dilde de şarkı söylemek istiyorduk. Daha önceleri kullandığım bir Latin alfabesini bu şarkılara uyguladım. Önce yadırgandı, sonra benimsendi. Artık şarkı sözleri hemen okunur, doğru telaffuz edilip kolay söylenir hale geldi.

Bu çalışmalar sırasında başka bir güçlük de notalar yüzünden yaşandı. Koromuz Kafkasya'dan gelen müzik kitaplarındaki nota ve sözlere aynen riayet ettiği için, bu şarkıları kulaktan öğrenenlerbiraz yadırgadılar. Ancak, biz de hoşa giden bazı şarkıların notalarını ve sözlerini ikinci el kayıtlardan almak zorunda kaldık. Burada bir kusurumuz olursa, hatanın bizden değil, dinlediğimiz kayıttan kaynaklandığını belirtmek isteriz.

En önemlisi, unutulmaya yüz tutan yöresel şarkılarımızı derleyip notaya almaya başladık. Bu konuda şefimiz Ruhet Gürbüz'e çok şey borçluyuz. Eskişehir yöresinden derlenen bazı şarkılar kaybolmaktan kurtuldu. Arşivimizde bekleyen pek çok şarkı da hayata kavuşacağı günleri bekliyor.

Ayrıca bu şarkıların tarihsel, etnografik ve folklorik özellikleri, "Warada" adının anlamı, enstrümanlarla ilgili bilgiler de tarafımca hazırlanan broşürler ve sunum yazıları ile okuyuculara duyuruldu. Daha ayrıntılı bilgiler gelecekte web sayfamızda ve yayınlayacağımız kitaplarda olacak.

Sonuç olarak, yıllardır hayalini kurduğumuz koro ve orkestra gerçekleşti. Ancak, hayal ettiğimiz projelerin büyük bir kısmı henüz gerçekleşmedi. Amacımız Adige ve Abhaz kültürünü iyi bilen, deneyimli yöneticilerle, yetenekli gençleri buluşturmak ve profesyonel kadrolardan oluşacak koro ve orkestralarla akademik düzeyde çalışmalar, derleme ve düzenlemeler yaparak yılların kaybını telafi etmektir. Bunun için müzik yapmaya istekli daha fazla kişinin katılımına ve katkısına ihtiyacımız vardır.

Mahinur TUNA
Nisan 2007, İstanbul

TEŞEKKÜR

Çalışmaya başladığımız ilk günden itibaren bize mekanlarını açan ve konserlerimizi destekleyen Bağlarbaşı Kafkas Kültür Derneği'ne teşekkür ederiz.

TELİF

Bu kitaptaki şarkıların söz ve müzikleri kime ait ise telif hakları da söz konusu şahıslara aittir. Metinler ve resimler ise kaynak belirtilerek kullanılabilir.

ABHAZ - KRIL ALFABESİ'NİN LATİNCE KARŞILIKLARI

А = a	К = k	Хь = xi
Б = b	Кь = ki	Ху = xu
В = v	Ку = ku	Х = h
Г = g	Қ = q	Хә = hü
Гь = gi	Қь = qi	Ц = ts
Гу = gu	Қу = qu	Цә = çü
Ғ = ğ	Л = l	Ҵ = ts
Ғь = ği	М = m	Ҵә = çü
Ғу = ğu	Н = n	Ч = ç
Д = d	О = o	Ҷ = çi
Дә = dü	П = p	Ҽ = ç
Е = e	Ҧ = p	Ҿ = ç
Ж = j	Р = r	Ш = ş
Жь = ji	С = s	Шь = şi
Жә = jü	Т = t	Шә = şü, fü
З = z	Тә = tü	Ы = ı
З = dz	Ҭ = t	Ө = yü
Зә = cü	Ҭә = tü	Ҷ = c
И = i, y	У = w, u	Ҷь = ci
К = k	Ф = f	
Кь = ki	Х = x	
Ку = ku		

Adige şarkıları da bu sistemle, latin alfabesiyle yazılmıştır. Farklı harfler aşağıdadır.

Гь =ğ

Хь =x (kh)

Шь =fş

Кь =q

WARADA'NIN AMACI

Uygarlık tüm insanların ürünü olup evrenseldir.
Kültürel değerlerin yok olması insanlık için kayıptır.
Onların işlenmesi ve korunması ise kazançtır.

Bu yüzden **Warada'**nın birinci amacı:
"Desinler için değil, nesiller için " çalışmaktır.

Warada, sadece bir müzik topluluğu değildir, zaten kadrosunun niteliği amacını yansıtmak için yeterlidir, bir çoğu yaşları ve meslekleri gereği ne saz çalmak ne de şarkı söylemek hevesinde olan kişilerdir. Şili'li şairin söylediği gibi gerektiği için şarkı söylemektedirler. Bir halk şarkılarını yitirmişse varlığını da yitirmiş demektir. Korsikalılar var olma savaşında yıllarca halk şarkılarını bir savunma aracı olarak kullanmışlardır. O yüzden bir Çerkes atasözü de ***"Şarkı Silahtır- Woredır 'aş"*** diyor. Şarkılar, bir halkın en önemli varlık göstergesidir, onu yitiren umudunu yitirir.

*Warada'*nın deneyimli kadrosu , konservatuvar öğrencilerine, güzel sesli, yetenekli ve istekli gençlere binlerce yıllık zengin bir kültür mirası bırakabilmek, onların da bu mirası kendilerinden sonrakilere aktarabilmesini sağlamaktır.

Warada, öncelikle notaya alınmış olan halk şarkılarımızı seslendirmeyi ve yok olmaya yüz tutmuş mahalli şarkılarımızı da notaya almayı, ve bu tarihi melodileri ölümsüzleştirmeyi amaçlamaktadır.

Warada kadrosunda amatör ve profesyonel müzisyenlerin yanı sıra , araştırmacı, dil bilimci, etnograf, tarihçi, müzikolog, dansçı, enstrüman yapımcısı, kostüm tasarımcısı, sahne sanatlarında uzman pek çok kişiye danışılmakta, ekip ruhu içerisinde çalışmaktadır.

Warada Adige-Abhaz Halk Şarkılarını bilimsel olarak inceleyerek, sizlere tanıtmak için ileride seminerler, konferanslar, sergiler, atölye çalışmaları yapmayı planlamaktadır.

Warada tarihsel süreç içerisinde, değişen sosyal ve ekonomik koşullara, üretim biçimlerine, düşünce tarzlarına bağlı olarak değişen müzik, dans ve giysi kültürünü de ele alarak, halkımızın mağara döneminden günümüze nasıl bir müzik serüveni geçirdiğini göstermeye çalışacaktır.

Warada sizlere yaşamın spesifik bir parçasını alıp sizlere sunmakla kalmayacak. Dün çerkeska giyerken bu gün kot pantolon giyen, dün pxapşine-çalarken bu gün piyano çalan, dün kafe ritmiyle dans edip şarkı söylerken bu gün pop müzik yapan insanımızı da göz önünde bulunduracak.

Warada duygusallığa kapılmadan gerçek bir araştırmacı kimliği ile müziği ve dansı geçmişten günümüze halk nasıl yaşamışsa öyle sunmaya çalışacaktır. Halkımız tango ritmiyle müzik yapmışsa tango figürleriyle de dans etmiş demektir. Halkın ürettiği her şey doğal ve güzeldir. Çünkü halkın ürettiği her şey kendine özgüdür ve özgündür. Tango da yapsa o onun tangosudur. Bu nedenle **Warada** öncelikle halkın sesine kulak verecektir.

Halkımız ileri görüşlü, çağdaş, zevkli ve son derece esprilidir. 1920-30'lu yıllarda Adapazarı civarında bir Abhaz köyünde söylenen şu sözlere kulak verelim:

İrfansani köyündenim,
Alkin Ahmet'in kızıyım,
Latin alfabesiyle yazarım,
Çarlistonla dans ederim.

haklıymışız değil mi ? Bizim köylümüz Latin alfabesiyle yazı yaza, çarlistonla da dans eder.

Warada bir anlamda Aşık Veysel'in Ruhi Su'ya söylediği gibi :

"Dağda yetişen bir çiçeği saksının içine koyup yetiştirmeyi"

de düşünmektedir, dağ çiçeği kendi ortamında güzeldir, doğal ortamında yaşayabildiği kadar yaşamalıdır, ama kısa ömürlü olabileceğini düşünerek, bir kültür bitkisi haline getirilirse de uzun yıllar yaşayabilir.

Warada'nın amacı bu müziği kültür müziği haline getirmek ama genleriyle oynamamak. Sadece daha güzel, daha sağlıklı, daha kalıcı kılmaktır.

Mahinur TUNA

WARADA'NIN YÖNTEMİ

" İnsanoğlunun kullandığı ilk dil müziktir "
Müzik insanlara sesler aracılığı ile kendini ifade etme olanağı veren bir sanattır.
Etkili bir iletişim, kollektif bir anlatım aracı olan müziğin bilimsel ve tarihsel yöntemlerle incelenmesi ise "Müzikoloji" denen bilim dalının konusudur.

Abhaz-Adige Halk Şarkıları Kafkasya'da değerli müzikologlar tarafından ele alınıp incelenmiş, fakat Kafkasya dışında böyle bir şans pek olmamıştır. Çoğu kez Kafkasya'dan gelen ve kulaktan duyularak icra edilen şarkıların söz ve melodileri zamanla aslından uzaklaşmış, buradaki mahalli şarkılar ise kaydedilmediği ve notaya alınmadığı için kaybolup gitmiştir.

Warada, işte böyle bir zamanda amatör bir ruhla profesyonel müzik çalışmaları yapmak üzere ortaya çıkmıştır. Warada'nın ilk işi müzikteki seslerin ve icra tarzlarının simgesi olan notaya alma sistemini benimsemek, dolayısıyla bu işaretler sayesinde bir yapıtın değişmeden kalmasını sağlamaktır. Böylece, dünyanın herhangi bir yerinde notaya alınmış olan melodileri anında seslendirmek, dedelerimizin Kafkasya'dan getirdiği yada burada ürettiği son sesleri de derleyip notaya geçirmektir.

Warada, halkımızın doğuştan sahip olduğu **"çok sesli müzik"** kültürünü yeniden benimsetmek çabasındadır. Çok sesli müzik bir uygarlık ölçütüdür ve halkımızın doğasında vardır. Abhaz ve Adige insanı yalnızlığı sevmez, yalnız yemek yiyene **"malakrıfa",** yalnız gezene **"malaxısxıs"** der, yalnız şarkı söylemeyi aklının ucundan bile geçirmez. Çok sesli müzik duygu ve düşünceyi, kederi ve sevinci paylaşmanın en birinci yoludur.

Warada, dil bilen deneyimli kişilerin yardımıyla Latin esaslı özel bir alfabe ile hazırladığı, şarkı sözlerini rahatça okunur hale getirmiş, anlamını ve öyküsünü anlatmak suretiyle şarkıların ruhunu kavrayarak icra edilmesini sağlamıştır.

Warada'nın repertuarı gerçekten çok geniş bir yelpazeyi kapsamaktadır. Müzikologların milattan önceki tarihlere ait olduğunu söyledikleri,çok tanrılı döneme ilişkin şarkılar, üretim şarkıları, mitolojik şarkılar gibi relikt (fosil) şarkıların yanı sıra vals, tango, caz, pop müziği gibi modern örnekler de vermekte, hatta "Circassian Bride" adlı İngilizce opera parçasında olduğu gibi ilginç sürprizler de sunmaktadır.

Warada'nın bu geniş yelpazesi hiç kuşkusuz enstrümanlar için de söz konusudur. Şimdiden, hem modern hem de otantik pek çok enstrümanı bir araya getiren Warada geleceğin en orijinal orkestra ve korosu olmak için hiç bir gayretten kaçınmamaktadır.

Warada'nın kostümlerine de yansıyan bu gayret, tüm dönemleri ve yaşam biçimlerini gösteren kreasyonları ile gelecekte Warada'ya zengin bir giysi koleksiyonu oluşturma olanağı sağlayacaktır.

Warada gerçekten etnografik bir orkestra ve koro olabilmek için bilimsel ve tarihsel yöntemlerle her türlü araştırmayı zevkle yapmakta, Abhaz-Adige Halk Dansları ve Müziği konusunda hazırlamakta olduğu geniş kapsamlı kitabı gelecek sezon okurlarına sunmayı, yanı sıra zengin müzik arşivini araştırmacılara açmayı planlamaktadır. Bu konuda aydın çevreden destek görmektedir.

Warada gelecekte çok ilginç konularla karşınızda olacaktır, halen elinde mevcut 2000'e yakın nota ve şarkı sözü bu ilhamı vermiş, bu gün söylenmeyen, tamamen unutulmuş, tarihe karışmış büyük bir kültür hazinesi Warada'nın arşivlerinden çıkarak Warada'nın profesyonel müzik kadrosu tarafından icra edilmek suretiyle siz dinleyicilerimizle buluşturulacaktır.

Warada, arşivinde biriken müzikle ilgili görsel arşiv de gelecek konserlerde sizler için sergilenecek, yine arşivimizde mevcut plak, CD, bant, şarkı sözü ve nota gibi materyaller çoğaltılarak tarafınıza sunulacaktır.

Warada'nın kadrosu 7'den 77'ye her yaşta gönüllünün katılacağı, kadın-erkek, amatör-profesyonel, genç-yaşlı, dil bilen-bilmeyen herkese açıktır. Tek çabası halkımızın müzik kültürünü profesyonelce çalışarak hak ettiği yere getirmektir. Bunun için tüm Kafkas dernekleri ile gönül bağı içerisinde olan ama bağımsız çalışan gönüllü bir kuruluştur.

Warada'yı izlemeye devam edin, ne kadar zengin bir müzik kültürüne sahip olduğumuzu görün!...

Warada ile ilgili her türlü bilgi için Web sayfamızı tıklamanız yeterlidir.

Mahinur TUNA

WARADA'NIN ANLAMI

Mitolojik Müzik Ailesi "Rİ" ler.

Hiç kuşku yok ki Abhazlar ve Adigeler iki kardeş halktır. Atalarının tek bir aile olduğu dönemlerde kullandıkları dil de tektir. Ancak, tarihsel süreç onları yaşadıkları ortak coğrafyadan biraz uzaklaştırınca dilleri de farklılaşmıştır. Fakat, yine de yaşam biçimlerinde gelenek, görenek, dans, müzik, giyim, kuşam, yemek gibi pek çok alanda ortak yönleri vardır. Bazen birinde kaybolan bir değer, diğerinde korunmuştur.

Günümüzde kullanılan dille düşünmek zengin tarihimize haksızlık etmektir. **"Warada"** çok eski ve zengin bir sözcük olduğu halde bugün satır aralarında kaybolmuş, sadece bazı nakaratlarda kalmış, bu yüzden **"Wored"** sözcüğüne yenik düşmüştür. Bununla beraber içeriğindeki derin manayı yitirmemiştir. **" Wa-Ra-da"** yani **"Hey, Ra-da", "Halkın dadesi, atası"** demektir. **Ra** ise her iki halkın folkloruna yansıyan **mitolojik bir müzik ailesinin** adıdır. Bu aile Abhaz Nart destanlarında **"Ayrigler"** olarak geçer ve Nartların yakın dostudurlar. Aynı zamanda avcılık tanrıları **"Ajüeypşa"**larla birlikte anılırlar. Ayrıca **Aerg Aşüa** denen şarkıları vardır.

Ayriglerin kızı Hanıya ile Nartların biricik kızı Güzel Gunda ağabeyleri ava çıktığı bir sırada baskına uğrarlar. Hanıya'ya talip olan Ahaşba adında bir delikanlı kızı normal şartlarla alamayacağını anlayınca kaçırmak ister, yanına yüz delikanlı alıp kızlara baskın yapar. Ama kızlar yaman savaşçı çıkar, delikanlıları pestil gibi yere serer, Ahaşba'nın **"Azar"** adındaki atı da olaya şahit olur ve sahibinin hazin yenilgisi karşısında göz yaşlarını tutamaz. Kızlar Azar adlı ata şarkı söyleyerek teselli ederler. O günden sonra hüzünlü şarkılara Ahaşba'nın atına izafeten **"Azar"** şarkıları derler. Hanıya'yı kaçırmaya geldiklerinde Güzel Gunda olanca gücüyle **(Ri)** lere seslenir.

"Hey **Ri**ler nerdesiniz ?
Rada, **Ra**yda, **Ra**şa !
Hey Marca !
Umutsuzluğa düştü,
Marca Guşa "

gibi epeyce uzun folklorik bir metin bu müzik ailesinin fertlerini anlatır. Adige ve Abhaz halk şarkılarının nakaratlarında tekrarlana gelen **Rada, Raşa, Rayda, Warada, Waraşa, Riraşe, Hayra** gibi pek çok söz ilk bakışta anlamsız sözlermiş gibi gelse de etimolojik olarak düşünüldüğünde hepsi de **"R"**, **"RA"** ve **"Rİ"** gibi değişik biçimlerde söylense de aynı mitolojik müzik ailesinin adını tekrarlayan sözler olup her bir söz ailenin bir ferdini anlatmaktadır. Dilbilimciler ve etnologlar bu sözcükler üzerinde yaptıkları analizler sonucu bunların Yunan mitolojisinde **"musalar"** yada **müzler** denen müzik pirlerinin ve perilerinin Kafkas varyantı olduğunu belirtirler. Folklorik metinler de böyle bir ailenin varlığından açıkca söz etmektedirler. Bu mitik kişilerin adına hitaben yapılan çağrılar genellikle **Wa Rada! Wa Raşa ! Wa Riraşa ! Wa Ridada!** gibi sözlerdir. Bu ailenin babası **Ri-dada'**dır, annesi **Ri-nana'**dır, **Rada** ve **Rayda** oğulları, **Raşa** ise kızlarıdır. Annelerinin coşkulu hali **Marca,** hüzünlü hali ise **Guşa'**dır.

Bu gün bile coşkulu bir şey söylendiğinde ***"Hay marca"*** denir. **Marje** yada **marca** bir çeşit ***marş*** ritmidir ve coşku verir. Ama **"Guşa"** hüzün bildiren sözcüktür. **"Hay guşa !"** diyen biri hüzünlü ve yorgundur, yüreği kırgındır.

İleride Web sayfamızda bu konularda vereceğimiz folklorik metinler dinleyicilerimizin meraklarını fazlasıyla giderecek nitelikte olacaktır.

WARADA güfte ve destan anlamında her iki dilde de ortak ve önemli bir sözcüktür. Warada ailesini bütün fertleri şarkıların nakaratlarında mevcuttur. Adige folklorunda Nartlardan önce yaşayan "WARDE" adında efsanevi bir halk vardır.

* * *

*** Warde:** Adigelerde Nartlardan önce yaşadığına inanılan eski bir halk "Wınem yaş'ar, Warde wunejhu" yani yapılan ev Wardelerin eski evi gibi olsun diyor. "Warde": etimolojik olarak. "Wa-r-de", RA halkının dedesi atası anlamına geliyor. (Kuşha Doğan, Xuaxua'lardan.)

Mahinur TUNA

WARADA'NIN KADROSU

Abhaz-Adige Halk Şarkıları Orkestra ve Korosu

Orkestra ve Koro Şefi : Ruhet Gürbüz
Koordinatörler : Mahinur Tuna-Esat Özen

Sunum : Billur Aktürk (Yönetmen)

ORKESTRA

Piyano : Ruhet Gürbüz (Emekli Müzik Öğretmeni)
Gözde Can (Konservetuar Öğrencisi)

Keman : Ruhet Gürbüz
Gülfem Yoldaş (Konservetuar Öğrencisi)

Açamgur : Mahinur Tuna (Çevirmen, Araştırmacı-Yazar)
Hilkat Can (Teknik Ressam)

Akordion : Yusuf Güntay (Muhasebe)

Yan flüt : Dijin Çurey (Nalçık Ünv. Dok. Öğrencisi)
Gülşen Ergün (Muhasebe Uzmanı)

Mızıka : Esat Özen(Mühendis)

Gitar : Ceren Sütlaş (Su Ürünleri Mühendisi)

Doli : Aslı Batur Özsu (Teknik Ressam)

Peçiç : Aslı Batur Özsu

KORO

Burcu Mercan (İşletme- Muhasebe)
Burçak Akarsu (Uzman Biyolog)
Ceren Sütlaş
Dilber Genç (İşletme-Muhasebe Emekli)
Esat Özen (Mühendis)
Gönül Ercan (Emekli Öğretmen)
Gülşen Ergün
Hayat Yoldaş (Fransızca Öğretmeni)
Mahinur Tuna
Mehmet Baylan (Sigortacı)
Onur Ercan (Avukat)
Selçuk Genç (Mühendis)
Sevtap Eyli (Emekli Öğretmen)
Serdar Özel (Muhasebe-Maliye Yönetim)
Yılmaz Ölmez (Eğitmen)
Zerrin Kobaş (Emekli Öğretmen)

** Dane Özcan ve Ergün Özgür bir süre koroya katılmışlardır.*

1. YIL REPERTUARI

1- **Kulkujun Yıwored-Adigece:** *Dünyanın Oluşumu,* Solist: Esat Özen.
2-**Awapa Zrapo Raşüa-Abhazca:** *Yamçı Dokuma Şarkısı,* Koro.
3- **Daner Sip'o-Adigece :** *Altın Yatak, İpek Yastık,* Koro.
4-**Dad Yuwana(İvana) -Abhazca:** *Avcılık Şarkısı,* Solist: Selçuk Genç.
5- **Sinane Daxe- Adigece:** *"Güzel Annem !..."* , Koro.
6- **Ançüa Raşüa -Abhazca:** *Tanrı Şarkısı,* Solist: Burçak Akarsu.
7- **Arşışra- Abhazca:** *Tanrı Şarkısı,* Solist: Ceren Sütlaş.
8- **Ançüa Raşüa-Abhazca:** *Tanrı Şarkısı,* Solist: Burcu Mercan.
9-**Wo Winut –Adigece:** *Senin Güzel Gözlerin,* Solist: Dilber Genç.
10- **Salaman Xatsa- Abhazca:** *Yiğit Süleyman,* Koro.
11- **Hasan Bey Yaşüa-Abhazca:** *Hasan Bey,* Koro
12- **Seletim Yipismo-Adigece:** *Asker Mektubu,* Koro.
13- **Kağazej- Adigece:** *Geri Dön,* Koro.
15- **Alada Dıleyweyt- Abhazca:** *Aşağıya İniyor,* Koro
16- **Kofta Şkuakua- Abhazca:** *Beyaz Bluzlu Kız,* Koro.
17- **Tsıpx Wored -Adigece:** *Yün Didme Şarkısı,* Solist: Gülşen Ergün
18- **Şiş Naniy-Abhazca:** *Göçmenlerin Ninnisi,* Solist: Zerrin Kobaş.
19-**Adige Nise-Adigece:** *Gelin Eve Alınıyor,* Solistler: Burçak, Burcu, Ceren, Gülşen.
20- **Barabomi- Abhazca:** *Sen Değil Misin,* Koro.
21- **Circasien Bride-İngilizce:** *Çerkes Gelini,* Solistler: Burçak, Burcu, Ceren, Gülşen.
22- **Si Madina-Adigece:** *Benim Madinam,* Solistler: Dilber Genç, Gönül Ercan.
23- **Wayji-Adigece:** *Haydi Söyle !,* Solist: Ceren Sütlaş.
24- **Sıtımşığua Sıqapşenuw- Adigece:** *Ne Zaman Anlayacaksın Beni,* Solist: Burcu Mercan.
25-**Şuhleğunığe-Adigece:** *Aşk Şarkısı,* Solist: Burçak Akarsu.
26-**Azamat Abhazca:** *Azamat Adlı Bir Köylü ve Ailesi,* Koro.

1- KULKUJUN YIWORED

Söz ve Müzik : Anonim

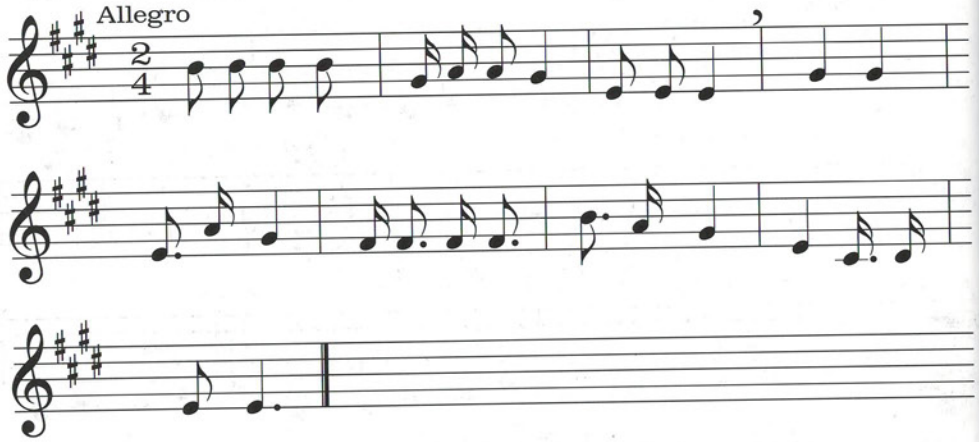

KULKUJUN YIWORED

Hay row, warirow,
Wanarirow warirow,
Hay row rirami !

Düneyıjir şımıge mıbtsami.
Cıheri şızaptsı ğaçamiy.
Waferi xıkeşa ğuxamiy.
Cıxeri melkeşa wıbamiy.
Oşhamafer kanzog şıxodemiy.
Yındılijım tsıxxurşey bakomiy.
Abı şığua sa sijege nıquatxti.
Cıfıtsajır qıziguast xunitiy.
Kulkujunum yıcakua kaşhuariy.
Mehoemi dihade tephueti.
Kulkujunum yıfok keç tsıkuriy.
Mexoemi dikaşha xeseti.

KULKUJUN'UN ŞARKISI

Yaşlı dünya henüz balçık değilken.
Gökyüzü ile yeryüzü yeni katılaşırken,
Gökyüzü bulutlarla döşenirken,
Yeryüzü koyunlarla doldurulurken,
Elbruz dağı küçük bir tepecik iken,
Kuban Nehri'ni insanlar adımlayarak geçerken,
O zaman benim sakalım yeni ağarmıştı.
Yaşlı kara toprak bölünürken,
Kılıçkun'un sakalı iyice kırlaşmıştı.
Cenazeyi sakalıyla örtüyordu.
Kılıçkun'un küçük kılıcı,
Bizim mezar taşımız olacaktı.

Çeviri : Rahmi Tuna

** Dünyanın oluşumunu anlatan mitolojik bir şarkı. Diyasporadan Kaberdeyce.*

2- AWAPA ZRAPO RAŞÜA

Söz ve Müzik : Anonim

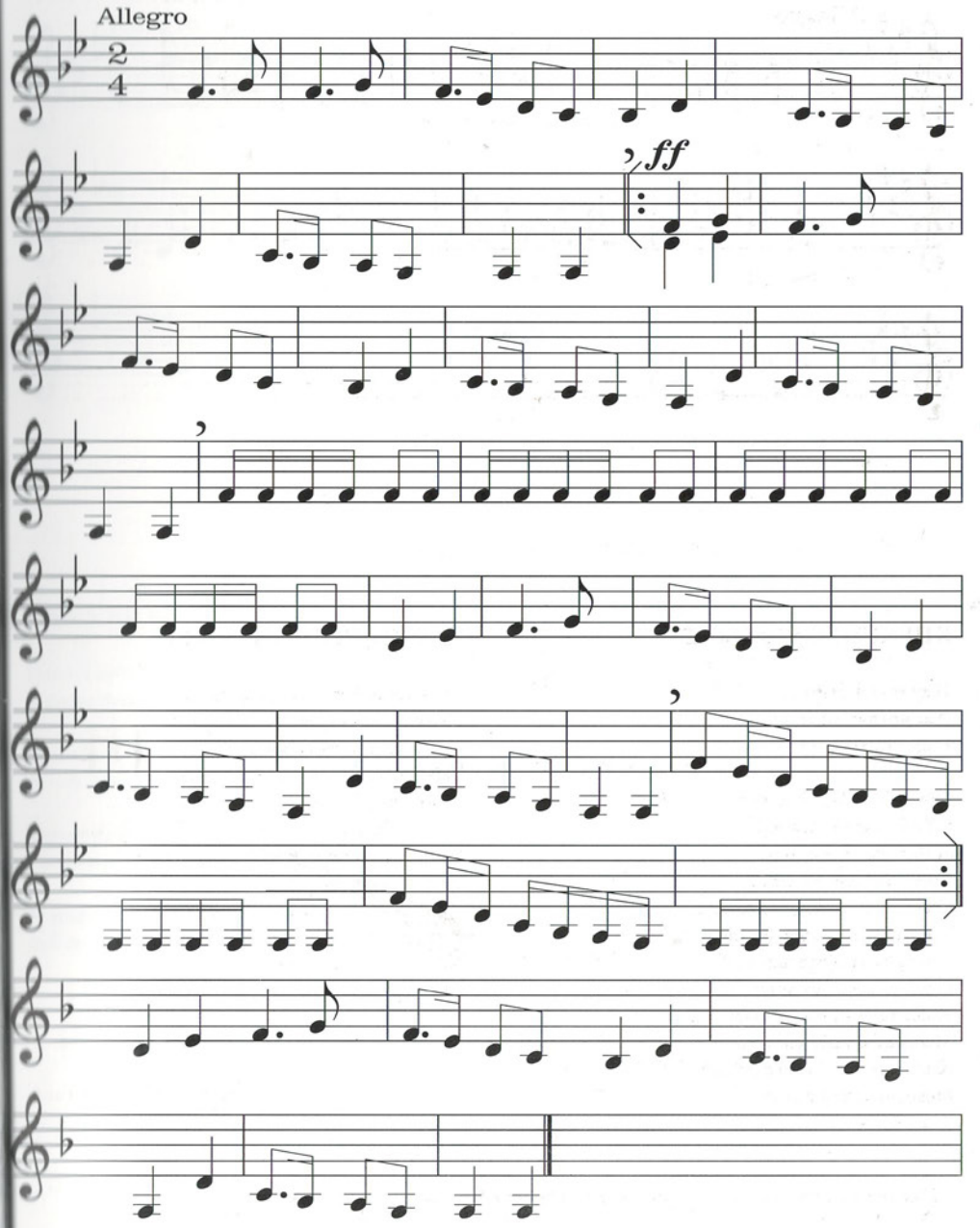

AWAPA ZRAPO RAŞÜA

Rayda Rayda, Wasarada Rayda, Wasarada Rayda, Wasarada Rayda.
Cıba cıba dıb dıb, rapa rapa xurfır.
Abıtsaka yılaba, raxurafa yılaba.

Wohoohoo, Wasarada Rayda, Wasarada Rayda, Wasarada Rayda.
Worira Riraşa, **ciy ciy dab dab,**
Worira Riraşa, **daba daba dıb dıb.**

Wohoohoo, Wasarada Rayda, Wasarada Rayda, Wasarada Rayda.
Axurfıga adziykua, asırxıga bıtsaka.
Cılarcığe yıtsaka, rapa şapa bıtsaka.

Wohoohoo, Wasarada Rayda, Wasarada Rayda, Wasarada Rayda.
Worira Riraşa, **ciy ciy dab dab,**
Worira Riraşa, **daba daba dıb dıb.**

Wohoohoo, Wasarada Rayda, Wasarada Rayda, Wasarada Rayda.
Axuagaga yıwapa, axurafa yılaba.
Axurfıga yışapa, şapılagi yırapa.

Wohoohoo, Wasarada Rayda, Wasarada Rayda, Wasarada Rayda.
Worira Riraşa, **ciy ciy dab dab,**
Worira Riraşa, **daba daba dıb dıb.**

Wohoohoo, Wasarada Rayda, Wasarada Rayda, Wasarada Rayda.
Caba caba dıb dıb, rapa rapa xurfır.
Axurafa yılaba, raxurafa yılaba.

Wohoohoo, Wasarada Rayda, Wasarada Rayda, Wasarada Rayda.
Worira Riraşa, **ciy ciy dab dab,**
Worira Riraşa, **daba daba dıb dıb.**
Wohoohoo, Wasarada Rayda, Wasarada Rayda, Wasarada Rayda.

Açıklama : Mahinur Tuna
*** Awapa Zrapo Raşüa (Keçe Dokuyanların Şarkısı)**
Bu bir üretim şarkısı olup,keçe dokunurken söylenmektedir. Abhazya'dan.

Bu şarkıda sözler genellikle Nakarat biçiminde, keçeyi çiğnerken çıkan seslerin taklidinden kaynaklanan sesler olup, anlamsızdır. Anlamlı sözlerin birkaçı keçe dokuma ile ilgili sözcüklerdir.

3- DANNER SİP'O

Söz ve Müzik : Anonim
Der. ve Notalama : Ruhet Gürbüz

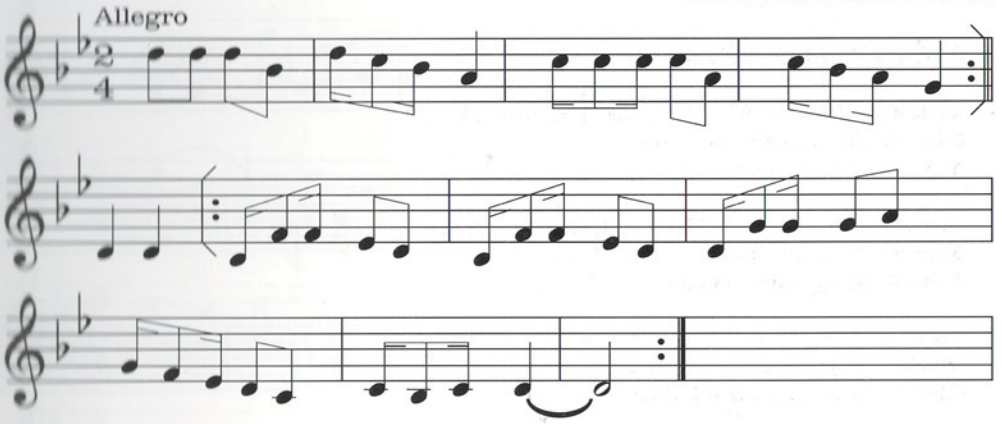

DANNER SİP'O

Danner sip'o dışe sipoş'ağ
Mıpşaşe daxer, sigum yıtıshağ, woo..

Se sızıfayer, wo wızıfayer,
Aşfede daxer, aşfede nağo, aşfede kabz.

Yışhats daner, yine nawoher,
Yımıkıjino, sigum yıtıshağ, woo..

Se sızıfayer, wo wızıfayer,
Aşfede daxer, aşfede nağo, aşfede kabz.

İPEK YATAĞIM

İpek yatağım, altın yastığım.
Bu güzel kız kalbime girdi.

Benim istediğim, senin istediğin,
Onun gibi güzel, onun gibi renkli gözlü, aynı onun gibi.

İpek saçları, renkli gözleri,
Hiç çıkmayacak gibi kalbime girdi.

Benim istediğim, senin istediğin,
Onun gibi güzel, onun gibi renkli gözlü, aynı onun gibi.

Bir Adığe (Şapsığ) diyaspora şarkısı.
Çeviri : Hızelh Selma Özel

4.1- DAD YUWANA

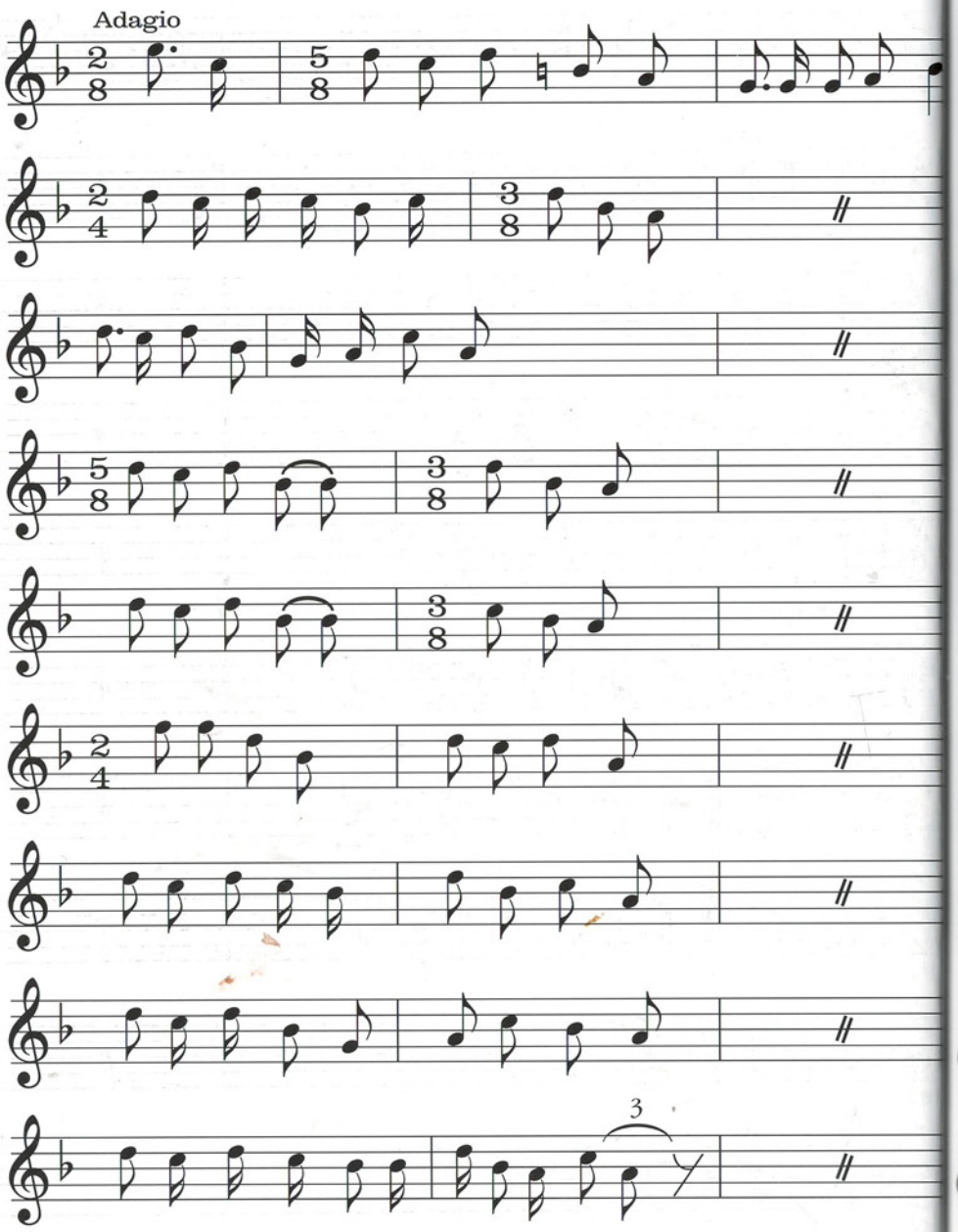

4.2- DAD YUWANA

Söz ve Müzik : Anonim

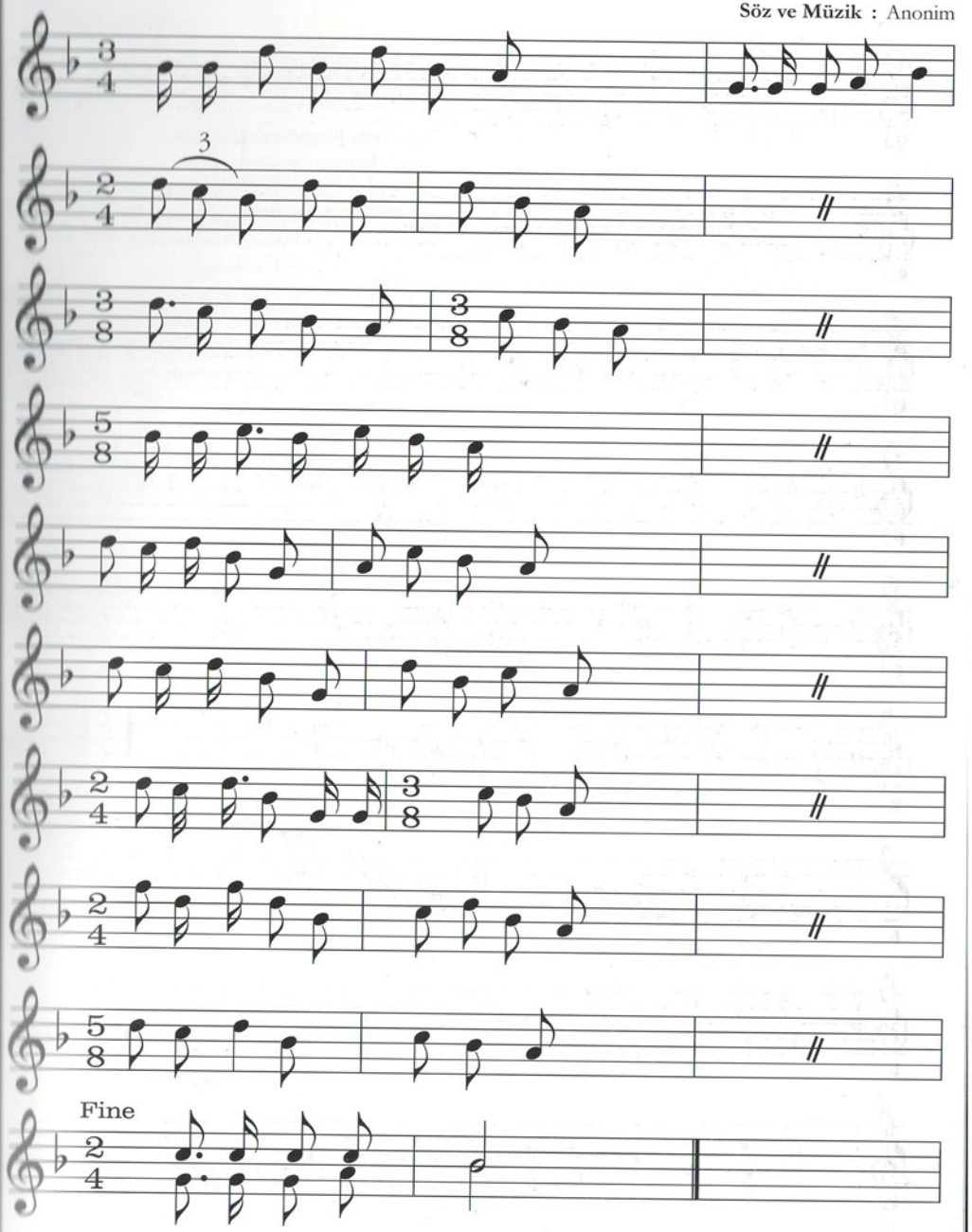

DAD YUWANA (İVANA)

NAKARAT: Dadiy Dadiy How.

Wa rıxi jüeypş jüeypş qanarop,
Wa zbara maryo, zıpsra lasu.
Wa hanıkua şıpa kipswa,
Wa bziya dıxıswa axı yıtaşö.
Daara dıxıswa agu yıtaşö.
Wa yıhawımtaşa hadumjelan.
Waa cmassadzargi çü pxeadzarop,
As kuasabzargi tsarşümguakeop.
Axaxazar gi tsıs tıyüra zxagılao.
Waa rıxi jüeypş jüeypş qanarop.
Dad ızhüaxeo şüyırgurğeayt.
Jüeypşla, jüxla leykuj leytsaj.
Wa rıxi jüeypş jüeypş qanarop.
Wa şapukdzargi xrazak lımha
Wa şapajüzargi şapdarmıçajü.
Wa füaratsayü deylahüaeylapsa.
Wa dızku largugu aşia yexşi.
Wa rıxi jüeypş jüeypş qanarop.

AZİZ YUWANA (*Avcılık Şarkısı*)

Sen, Jüepş Jüeypşlerin altın hanı.
Çabuk bulunan, kolay ölen.
Tek başına ayağını sürüyerek yürüyen,
İyi ateş edip kafasına isabet ettiren.
Güzel ateş edip kalbine isabet ettiren,
Vermiyeceğin avla bizi meşgul etme.
Küçük bir dağkeçisi ise de bizim için büyük bir gey
Cerense de biz onu ceylan sayarız.
Ama boynuzlu ise, kuş yuvası sığacak kadar olsun.
Sen, Jüeyp Jüeypşların altın hanı.
Dad diyenleri sevindir.
Ondört onbeş tane üstüste ver.
Sen Jüeypş Jüeypşlerin altın hanı.
Çüapak ise de kulağı üç karış olsun.
Ayıysa da koca ayaklı olsun.
Avcıyı giyindir kuşandır.
Üstüne avın kanı bulaşsın.
Sen, Jüeypş Jüeypşlerin altın hanı.
Dadi Dadi Hey !...

Çeviri : Mahinur Tuna

* **Dad** : *Dede, Ata, Büyük, Aziz demek.*

Mitolojik bir avcılık şarkısı. Bu şarkı Abhaz müzikologların tesbitine göre milattan önceki yıllara ait olup Avcılık Tanrıları Ajüeypşaa lar adına söylenen ritüel bir dua niteliğindedir. Şarkı av vurulduktan sonra söylenir. Sadece erkeklerin söylediği bir şarkıdır.

5- SİNANE DAXE

Söz : Jane Kırmız
Müzik : Thabısım Umar

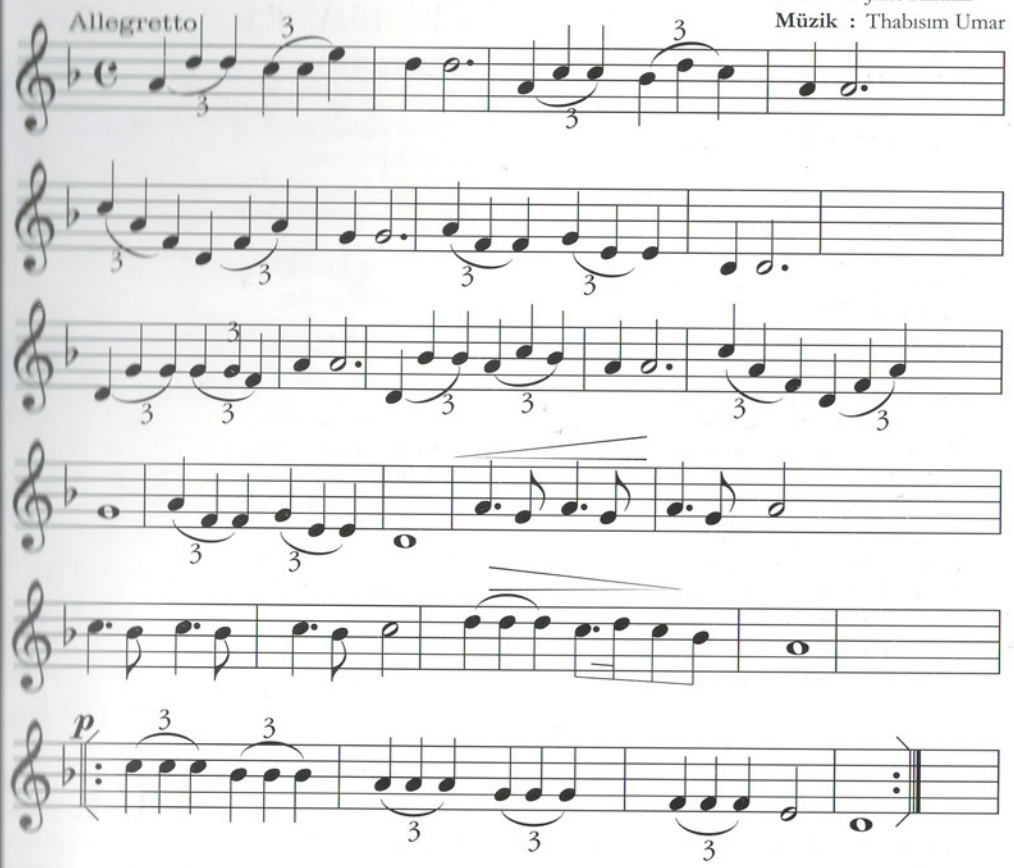

SİNANE DAXE

Di psıhue sışedeuçme,
Wimakır qızehı zowhır.
Jıgu berabem yipşaşe,
We şhake qızo' uşaşe.

NAKARAT

Sinane Sinane daxe,
Duneyri sıhobğa daxe,
Nasıpır wa qızeptas,
Duneyri wa sıhuephas.
Woyra woyra worira !
Woyra woyra worira !
Sinane daxe,
Sinane, Sinane, Sinane, Sinane,
Sinane daxe.

Guş'e ğunığa wa phelim,
Tsıhuğım zıhuey wuzanş'ır,
Dehağo wawigum yılxim,
Düneyri keyğaçaraça.

NAKARAT

Wağuehem wahizow heva,
Di gubgey sa wızew heğua,
Wı jawa sışet zaputu,
Wınale qıstıboğatır.

NAKARAT

GÜZEL ANNEM

Derenin yanında yürürken,
Sesini duyuyorum.
Yeryüzünün yarısı senin güzelliğin.
Ve onlar benimle senin için konuşuyor.

NAKARAT

Benim güzel annem,
Dünyamı aydınlatan sensin
Kısmetimi sen verdin.
Dünyamı sen aydınlattın.
Woyra woyra worira !
Woyra woyra worira !
Annem annem,
Benim güzel annem.

Güzelliği, tatlılığı görürsün,
Bütün bunları benim için istersin.
Biraz bir yerim ağrısa,
Onu hemen iyileştirirsin.

NAKARAT

Ormanda seni görürüm.
Ovada seni görürüm.
Her zaman gölgendeyim.
Her an gözetimindeyim.

NAKARAT

Çeviri : Rahmi Tuna

6- ANÇÜA RAŞÜA

Söz ve Müzik : Anonim

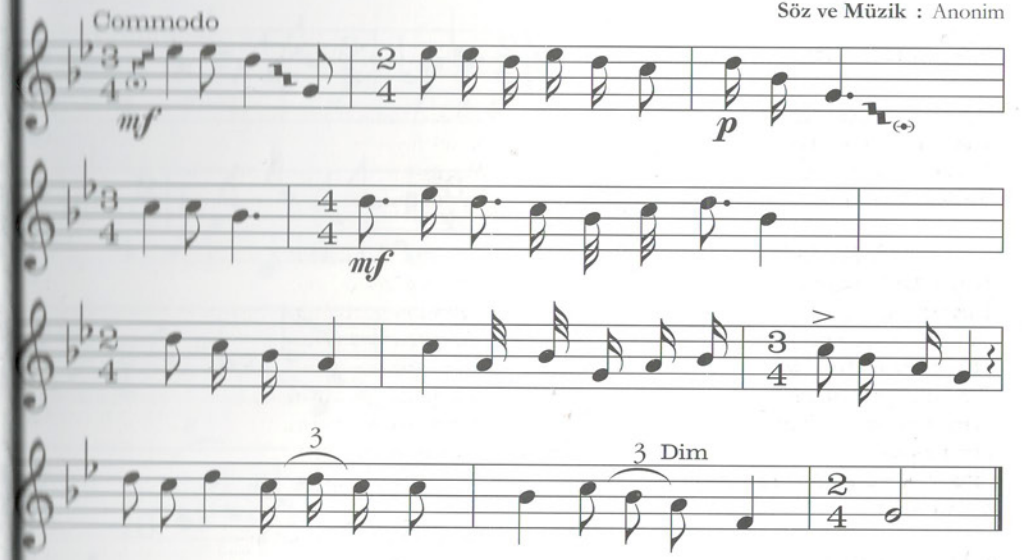

ANÇÜA RAŞÜA (TANRI ŞARKISI)

Warada wa wa,
Tahdu suwkuxşop harıtshaşa !..*
Warada, warada wa wa ho ho wa.
Warada wa, wa wa howa,
Ho ho ho wo wo wa
Woo wa warayda rış wo
Wa wa wo wo ey !

Açıklama : Mahinur Tuna

Bu şarkılar Abhazya'da tedavi maksadıyla söylenen M.Ö. çok tanrılı döneme ait mitolojik şarkılardır.
Yüce tanrım, altın kralım kurban olayım acı bize !..

7- ANÇÜA RAŞÜA / 2

Söz ve Müzik : Anc

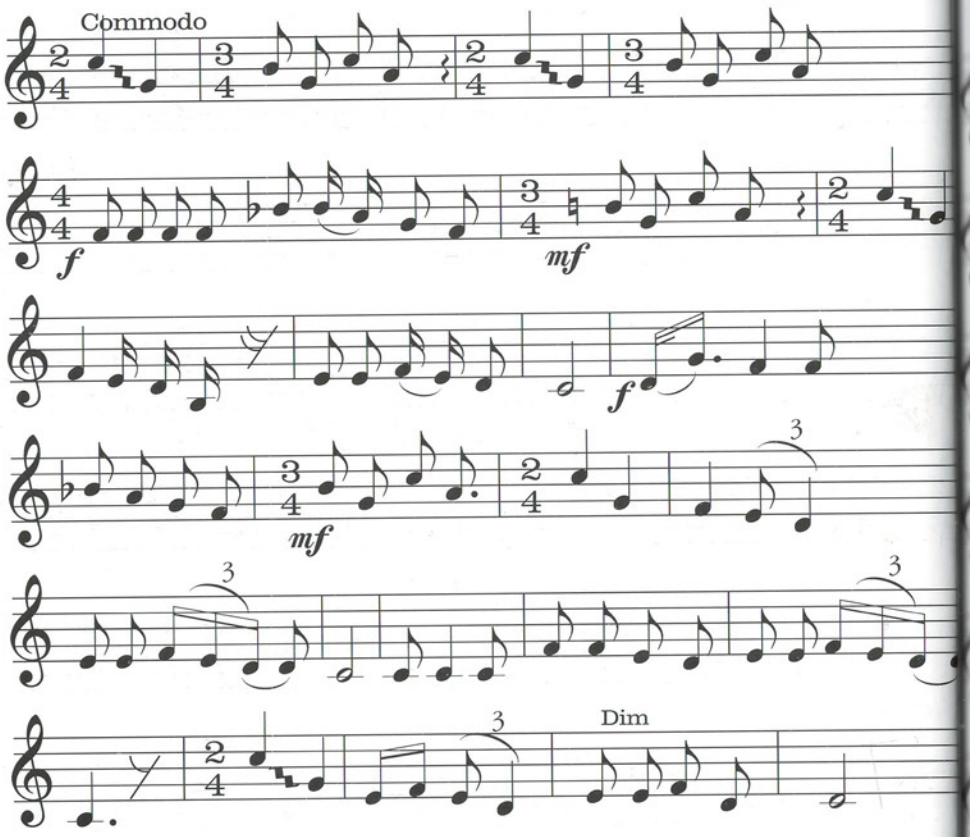

ANÇÜA RAŞÜA / 2

Wo wa wo wa wo wow,
Wo wa wo wa wo wow,
Ançüa dıztao yıbarguzey.*
Wo wa wo wow
Wo wa wa wa wa (w),
Wa wa waw waa waa
Şarda amta dıştawmırxan.**
Wa wa wo wow wa,
Wo wa wo wa waw,
Wa wa wa waw wa
Şarda amta dıştawmırxan.**
Wa wa wa wa waw.
Wow wa wa wa wow
Wa wa wa wow wa.

TANRI ŞARKISI / 2

(Arşışra – Hasta tedavi şarkısı)

* *Tanrıyı konuk edene ne mutlu.*
** *Pek fazla yatırma. (Hastayı iyileştir.)*

Açıklama : Mahinur Tuna

Yine tedavi maksatlı M.Ö. Döneme ait mitolojik bir şarkı. Abhazya'

8- ANÇÜA RAŞÜA / 3

Söz ve Müzik : Anonim

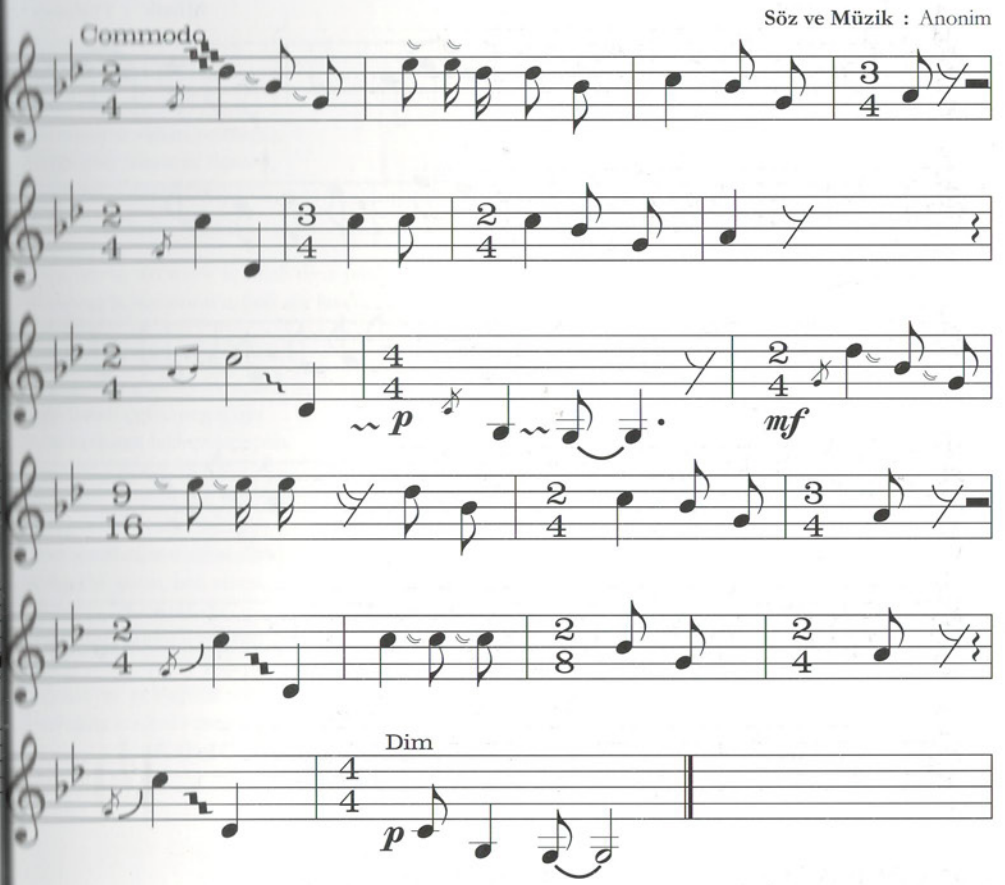

ANÇÜA RAŞÜA / 3 (TANRI ŞARKISI)

Yarayda ravavarayda radava va
Yaava vava radava va
Yaaava vavava

Yarayda ravavarayda radava va
Yaava vavaray dava va
Yaava vavavaa

Açıklama : Mahinur Tuna

Yine tedavi maksatlı M.Ö. Çok tanrılı döneme ait mitolojik bir şarkı. Abhazya'dan.

9- WO WUNİT'U

Söz : Jane Kırmı
Müzik : Thabısım U

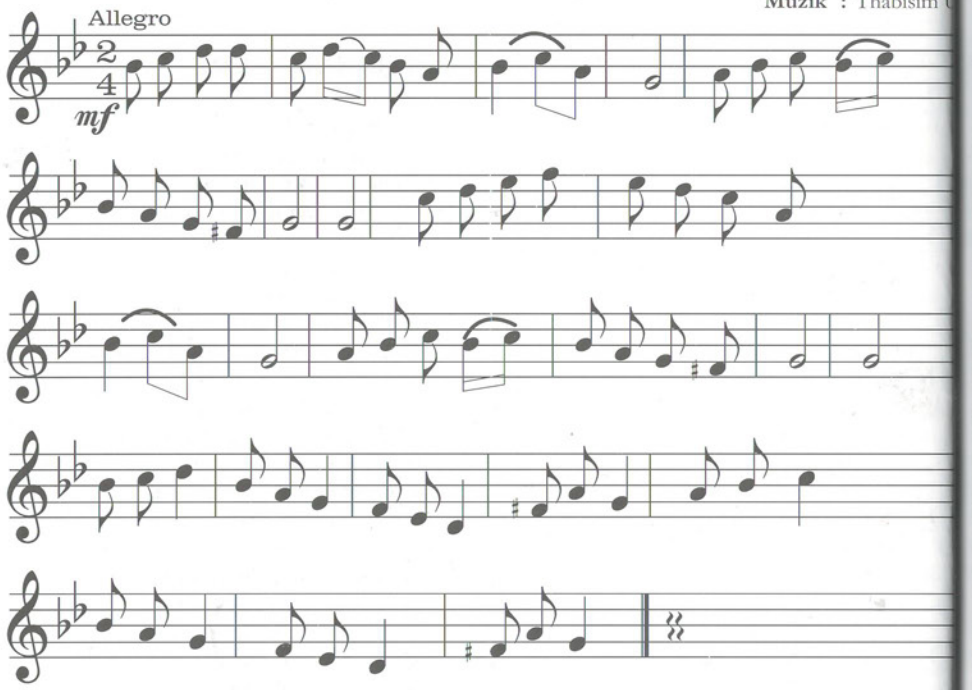

WO WUNİT'U

Wo wunit'ur sigum yitishağeş,
Te sikomiy renew se siğuseh.
Se siy'oyğoy axer kehesxığeş,
Si wored peubleu safeuse.

Wo wunit'u, wo wunit'u, Anah daxe şımı'ı.
Wo wunit'u, wo wunit'u, Şefi ajiy kısa'u.

Wo wunit'ur tediy şıseş'eji,
Keğagehem guş'oxu kaheplih,
Joğo bınım çefeo peguş'ojix
Xiçe karğuem lıdıhev kıç'eplih.
NAKARAT
Wo wunit'ur gufabem yığunjev,
Zerepsawo dunayer karaşı,
Aher sımılheğume rehatıdjew,
Wahter se yisexı, beu sezeşı.
NAKARAT
Nure daxer wunit'u kaç'ehi,
Tığem yınebziyxeriy kaçepsi,
Sağeguş'ou pç'ıxep'ew seleğuh.
Sişüleğuiy azeğou fehuğeh.
NAKARAT

SENİN GÖZLERİN

Gözlerin içime işledi,
Nereye gitsem benimleler.
Ben onları seçerek aldım,
Güzel şarkımı onlara yazıyorum.

Gözlerin, gözlerin,
Onlardan güzeli yok.
Gözlerin, gözlerin,
Bana çok gizemli şeyler söylüyorlar.

Gözlerini her yerde tanıyorum.
Çiçeklerin arasından gülerek bakıyorlar.
Yıldızlara neşeyle yansıyorlar.
Berrak denizin altından parlayarak
NAKARAT
Gözlerin içimin aynası.
Olduğu gibi dünyayı görüyorum.
Onları görmezsem çok rahatsızım,
Çok sıkılarak vakit geçiriyorum.
NAKARAT
Gözlerin güzel nurlar saçıyor.
Güneş ışınları yansıyor.
Sevinerek rüyamda görüyorum.
Benim aşkıma derman oluyorlar
NAKARAT

Çeviri : Dilber Genç – Mahinur Tuna

10- SALAMAN XATSA

Söz ve Müzik : Anon

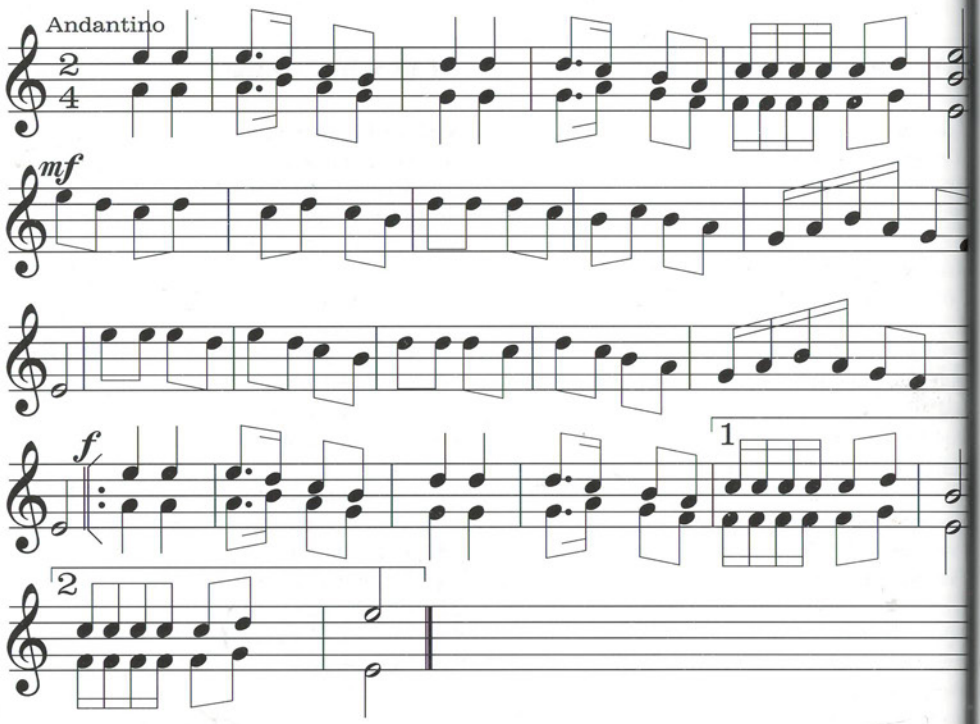

SALAMAN XATSA

Aşijmtan zaşa dırşız,
Aşıbjaandza zaşa yışazwız.
Salaman xatsa waa !
Püak yıntsız sık azıhüan,
Talak gutrısnı yavamgılaz,
Salaman xatsa waa.

NAKARAT

Waa rad waa sarayda,
Waa rad si warayda,
Salaman xatsa waa.

Phüisk yılıxşaz acüyzıhüan,
Amyüa xuasta yümyaxımtsız,
Salaman xatsa waa!
Atavadçüa jülar zırguaqwaz,
Yeşa dışnı yıbnalakuaz,
Waa dırximdzey waa !

NAKARAT

Yapsuwa kumju, xtarparkeke,
Çıxua yaçüa çırba çırbo,
Salaman xatsa waa !
Zıpsadgilaç zajüa kamşö,
Ansayüjülar rıxidz tızgaz,
Salaman xatsa waa !

NAKARAT

YİĞİT SÜLEYMAN

Sabah kardeşini vurdular,
Öğleyin intikamını aldı,
Yiğit Süleyman !
Bir kurşun için,
Ağaç arkasına saklanmayan
Yiğit Süleyman !

NAKARAT

Tanrıdan başkasından korkmayan,
Bildiği yoldan şaşmayan,
Yiğit Süleyman !
Kardeşini vurup kaçan,
Beylere yetişip, öcünü alan,
Yiğit Süleyman !

NAKARAT

Çerkeskası, sivri şapkası.
Yağız atı süslü püslü.
Yiğit Süleyman, hey !
Adı yurdunda çınlayan,
Köylülerin adını duyuran,
Yiğit Süleyman hey.

Çeviri : Mahinur Tuna

11- HASAN BEY YAŞÜA

Söz ve Müzik : Anoni

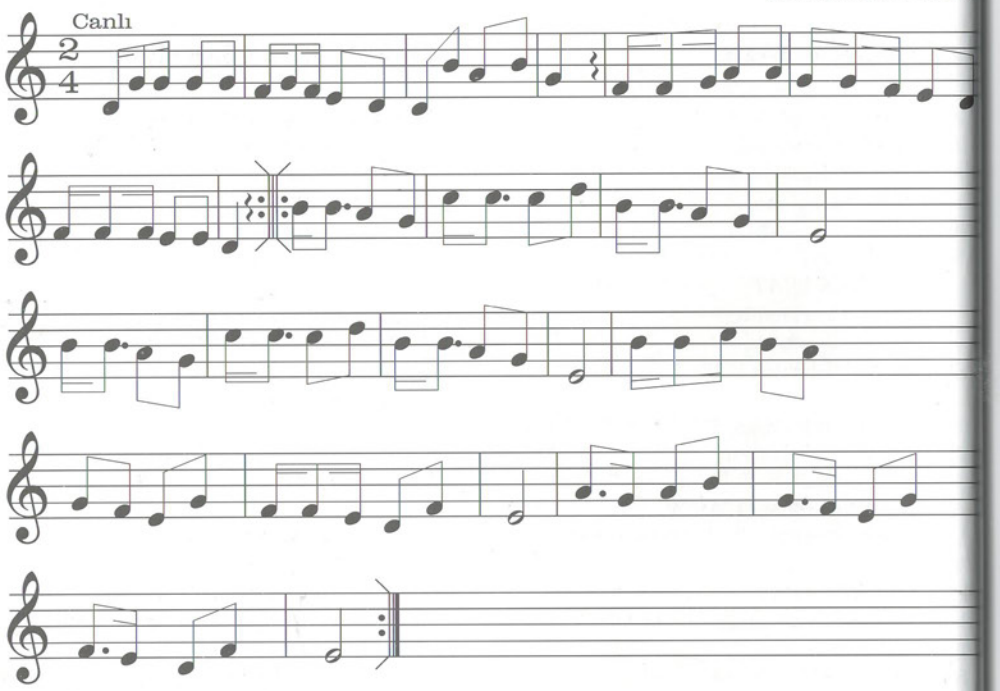

Derleyen ve düzenleyen: Esat Özen
Notaya alan : Ruhet Batur Gürbüz
Eskişehir yöresi mahalli oyun müziği.

HASAN BEY YAŞÜA

Edalım, güzelim, bızgap hüa lashüan,
Lara yılwam waa!...
Açeykua page Hasan Bey dakutop,
Apqara hüa daaweyt waa !

Waa wayri, wa wa wayri, wa wa wayri waa !..
Waa wayri, wa wa wayri, wa wa wayri waa !..

Açeykua yakutö yaracü zaçük yop, apqara hüa daaweyt waa,
Yeyımsala, yıwapala, dışpeynalo waa!

Waa wayri, wa wa wayri, wa wa wayri waa !..
Waa wayri, wa wa wayri, wa wa wayri waa !..

Açnı wıtsar daadülıwgap, wı Nariye waa,
Lıxçü bırfin, lıbla maaxuts, dışpapışdzow waa!

Waa wayri, wa wa wayri, wa wa wayri waa !..
Waa wayri, wa wa wayri, wa wa wayri waa !..

Bursa vali ar nayıştın, yınarukşeyt waa,
Tsarta rımam, xuarta rımam, yırwırıziy waa!

Waa wayri, wa wa wayri, wa wa wayri waa !..
Waa wayri, wa wa wayri, wa wa wayri waa !..

Wapsuwamzar wımtsaxuçon Bursa vali waa !
Yıleyfüazma, yıkebzazma, wa yıqawtsaz waa !

HASAN BEYİN ŞARKISI

Edalım, güzelim, seni alayım dedim,
Kendisi kabul etmiyor.
Yağız ata binmiş Hasan Bey,
Dörtnala geliyor hey!

NAKARAT

Yağız ata binmiş tek başına geliyor hey,
Yamçısıyla, kamçısıyla ne de yakışıklı hey !

NAKARAT

O gün gidersen alabilirsin Nariye'ni hey,
İpek saçlı, boncuk gözlü, pek de güzel hey !

NAKARAT

Bursa valisi asker gönderip kuşattı hey!
Geçemiyorlar, kaçamıyorlar, ne yapsınlar hey !

NAKARAT

Abhaz olmasaydın halin yamandı Bursa valisi hey !
Orada yaptığın ne gelenekti ne de görenek hey!

Çeviri : Mahinur Tuna

12- SELETIM Yİ PİSMO

Söz : Jane Kırmız
Müzik : Thabısım Umar

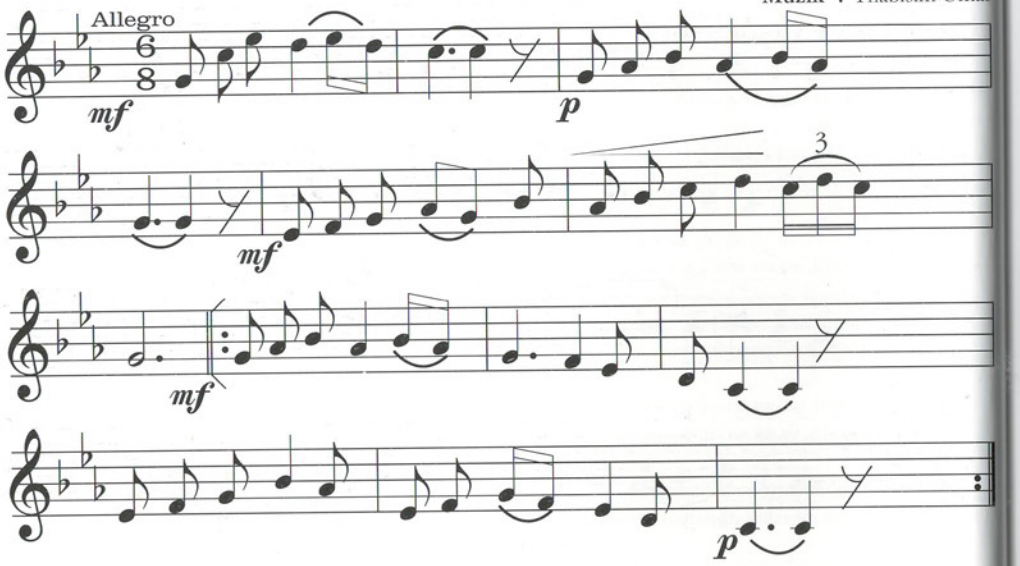

SELETIM Yİ PİSMO

Kullugu şıs ç'enu armem sışık'om,
Vukısfeçefize sıbğokotağı wa.
Sigumeçefı vo viguşeea,
Sigu vuhel vo kısepoğağeri.

Vemizeşijo vukısejnoğ
Gısepoğağebe sitsahe pteliy wa
Arev şit şhayi sıg megumeci
Viisme thığa sıcobe daşeriy

Sıhagoveşev sıpsemiy fedov
Xet gıfegoğemiy vumığeguğe wa
Zineher nağor vo sipoşipkoy
Şuleğuniğer fese vuhumi se

Dzem sıkıçijime sıkapezeni
Nepleğu daxece tizedehaşo wa.
Te Tiguçaye zetotejini
Tadiji zanço nise vusçenise

ASKER MEKTUBU

Görev yapmak üzere orduya gidiyordum.
Beni neşeyle yolcu etmiştin.
Yüreğimi ısıtan tatlı sözlerinle,
Yüreğinden düşmiyeceğimi söylemiştin.

Bıkmadan bekliyeceğim demiştin.
Sana güveniyorum.
Ama tatlı mektuplarını,
Azalttığını hissediyorum.

Beyaz gerdanlı güvercinim,
Yüreğimin mutlu aydınlığı.
Seni istiyenlere ümit verme.
Ben seni herkesten çok seviyorum.

Çeviri : Dilber Genç – Mahinur Tuna

13- QAĞEZEJ

Söz : Jane Kırmız
Müzik : Thabısım Umar

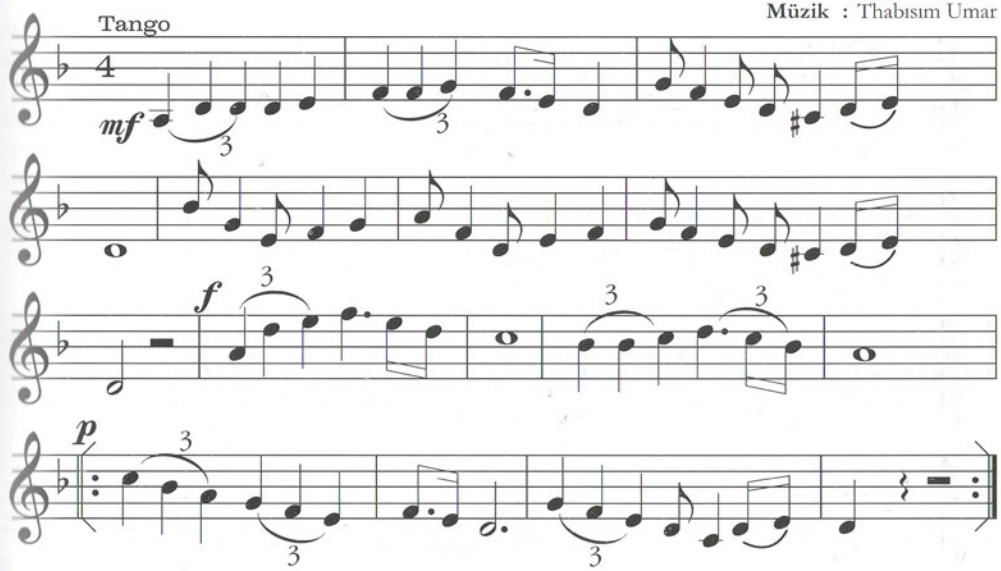

QAĞEZEJ

Kıble lxenikom bzıvxer bıbıjme
Ze qağezeji kakoj
Tsıfiğe nalxe pxelev şıtıjme
Ze qağezeji kakoj

NAKARAT

Gum yivorediri
Vo qzexexiri
Psınçawa wa wa qağezeş
Şıvorij wa qağezeş

Sişteniğe vori zepxığe
Vori sitğe sijüağe
Vuçihajınep vaktev bleçiğep
Şıvorij vo qağezej

NAKARAT

Vitume vuzı tsıfime yao
Vuzıme vuşıma'xi
Tit-u zerızew tışımığaow
Şıaçer teğeğedax

NAKARAT

GERİ DÖN

Kıbleye doğru kuşlar uçunca.
Bir süre sonra geri dönüp gelirler.
Biraz insanlık kaldıysa sende.
Sen de bana geri dön, gel.

NAKARAT

Kalbin şarkısını sen de duy,
Çabuk geri dön.
Bekliyorum seni, geri dön.

İki ömrü yok insanın, bir ömrü var.
Bu bir gerçektir onu öğren.
Darılmanın da bir sınırı olmalı,
Çabuk barışalım, geri dön.

NAKARAT

İkiysen birsin derler sana.
Birsen zaten yoksun.
İkimiz tek tek olmaktansa.
Dünyayı birlikte güzelleştirelim.

NAKARAT

Çeviri : Rahmi Tuna

15 ALADA DILEYWEYT

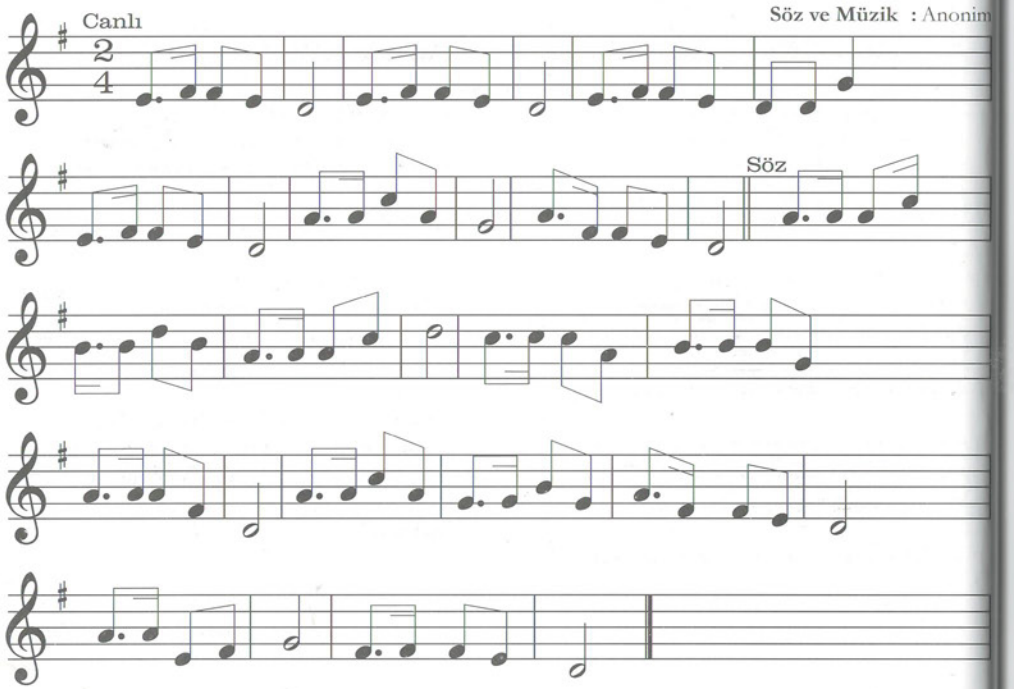

Derleme, düzenleme ve söz : Esat Özen
Notaya alma : Ruhet Gürbüz
Eskişehir yöresi mahalli oyun müziği.

ALADA DILEYWEYT

Atsıxıbjon sannıştala sıpxıdz dalaşüeyt,
Sipsı zısto, sıxşıyü zgo, abla fircan waa.
Alada dıleyweyt, ayüada dıyüeyweyt, sa sızkuxşo waa.

NAKARAT: Sa sızkuxşo waa, sımra şaşa waa.

Sanıyüagıla, sıpşızari, sıyünı sıyünatop.
Ara dıqam, anaxi dıqam, axçü zardak waa,
Alada dıleywam, ayüada dıyüeywam, sa sızkuxşo waa.

NAKARAT: Sa sızkuxşo waa, sımra şaşa waa.

Yızıwrızıy, sabatsariy, waa seylaşüeyt woo,
Awıxa qalap, sıpxıdz dalaşüap, sıpşdza kuakua waa.
Alada dıleyıp, ayüda dıyüeyıp, sa sızkuxşo waa

NAKARAT: Sa sızkuxşo woo, sımra şaşa waa.

AŞAĞIYA İNİYOR

Gece yatınca rüyama girdi,
Yüreğimi çalan, aklımı çelen, güzel gözlüm hey.
Aşağıya iniyor, yukarıya çıkıyor, kalbimi çalan hey,

NAKARAT: Ruhumu çalan, tatlı güneşim hey !

Uyanınca baktım ki evimdeyim.
Orada yok, burada yok, güzel saçlım hey.
Aşağıya inmiyor, yukarıya çıkmıyor, kalbimi çalan hey,
NAKARAT

Ne yapayım, nereye gideyim orada kaldım hey.
Gece olur, yine rüyama girer, benim güzelim hey.
Aşağıya iner, yukarıya çıkar, benim güzelim hey.

NAKARAT

Çeviri : Mahinur Tuna

16- KOFTA ŞKUAKUA

Söz : Bagrat Şınkub
Müzik : Anonim

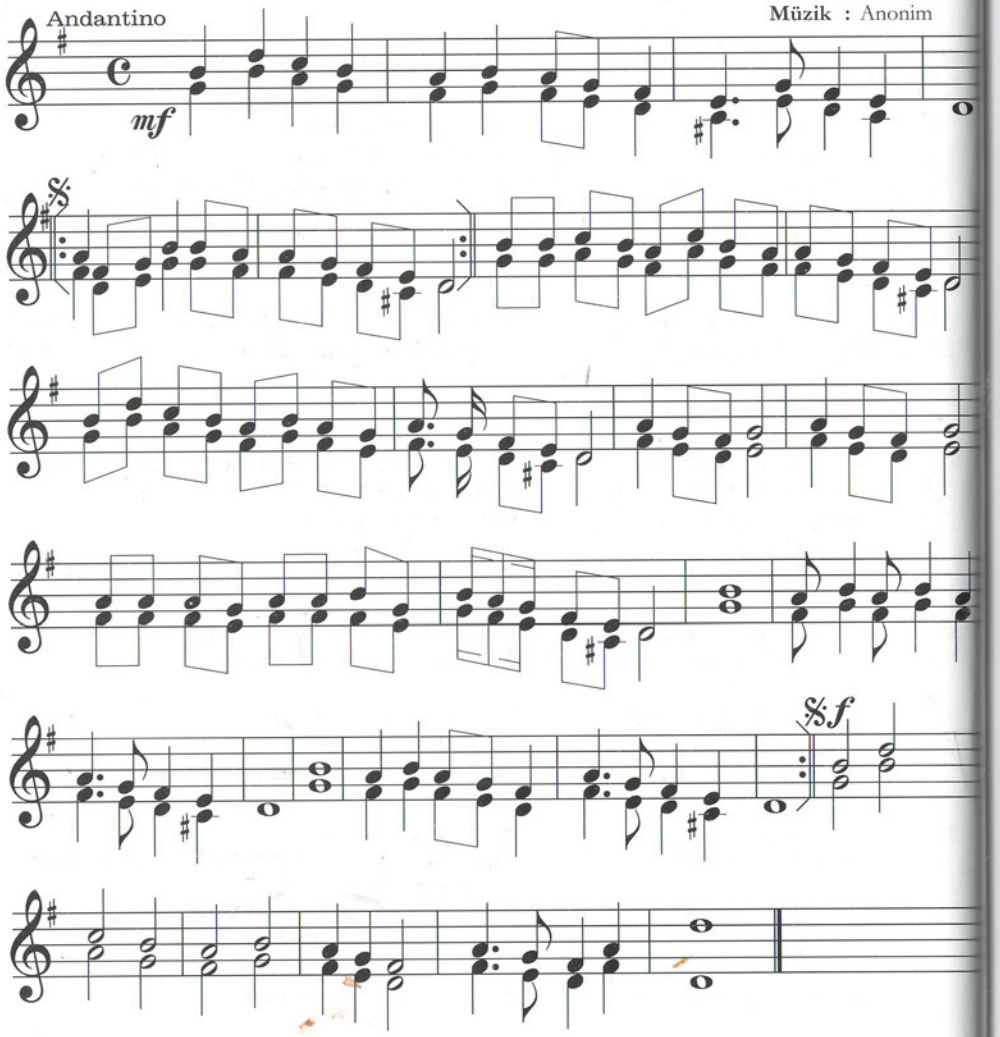

Düzenleme : A. Çiçba

KOFTA ŞKUAKUA

Waa bara wa yıneywa kofta şkuakua zşü,
Waa bara wa yıneywa kofta şkuakua zşü,
Sımış boma sızırguateywa mamzar açacüu,
Araxi baapşış axçüı kamız yıshöo bmahawey.
Waa bara waa, waa bara waa,
Sımış boma sızırguateywa mamzar açacüu,

Woo worayda rayda waa sarayda ra,
Woo waridara waa sarayda ra.

Waa bara wa yıneywa kofta şkuakua zşü,
Waa bara wa yıneywa kofta şkua kua zşü,
Zıçnı bızbaz açnı yınarknı sazkwam aduney,
Aşütkua sıraztsaan yıxırkuakeyt,
Ajütsıs wa yıpriyt,
Waa bara waaa, waa bara waa.
Sımış boma sızırguateywa mamzar açacü.

Woo worayda rayda waa sarayda ra.
Woo waridara waa sarayda ra.

Waa bara wa yıneywa kofta şkuakua zşü,
Waa bara wa yıneywa kofta şkuakua zşü,
Barabakudzar yıguarançüaz yıshöoo aabırha,
Apstadzaaraç haymyüalaçüaz sıxaara tıpha.
Waa bara waa, waa bara waa,
Sımış boma sızırguateywa mamzar açacü,

Woo worayda rayda waa sarayda ra
Woo waridara waa sarayda ra.

Apstadzaaraç haymyüalaçüaz sıhara tıpha.

BEYAZ BLUZLU KIZ

Hey sen, beyaz bluz giyen.
Hey sen, beyaz bluz giyen.
Sen misin beni perişan eden, yoksa başkası mı,
Buraya bak lepiska saçlı, beni duyuyor musun ?
Hey sen, hey, hey sen, hey!
Güneşim, günüm sen misin beni perişan eden, yoksa başkası mı?

Woo worayda rayda waa sarayda ra,
Woo waridara waa sarayda ra.

Hey sen, beyaz bluz giyen.
Hey sen, beyaz bluz giyen.
Seni gördüğüm günden beri dünyam karardı.
Seni çiçeklere sordum, başlarını eğdi.
Kuşlara sordum, uçup gitti
Hey sen hey, hey sen, hey !
Güneşim, sen misin beni perişan eden, yoksa başkası mı?

Woo worayda rayda waa sarayda ra,
Woo waridara waa sarayda ra.

Hey sen, beyaz bluz giyen.
Hey sen, beyaz bluz giyen.
Sensen eğer, bana biraz kulak ver lütfen,
Birlikte bir yaşamımız olsun, güzel kız,
Hey sen hey, hey sen hey,
Günüm, güneşim sen misin perişan eden beni, yoksa başkası mı?

Woo worayda rayda waa sarayda ra
Woo waridara waa sarayda ra.

Yaşamımız bir olsun tatlım, güzelim.

Çeviri : Mahinur Tuna

17- TSIPX WORED

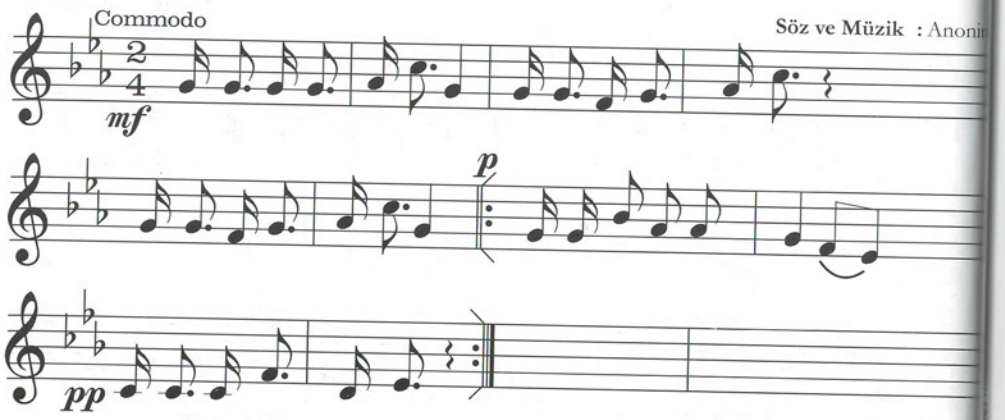

Söz ve Müzik : Anonim

Anlatan : Beretere Habidet
Derleyen ve notaya alan: Goşnağu Semegu
Adığe Halk Şarkıları kitabından.

TSIPX WORED

Tsıpxı, tsıpxı, çetawa,
Nıow desri şxemıpx,
Pşaşeu desri pxırıya,
Tsıpxine tızış'ığem,
Tıpsek'ódı yıdej

YÜN TARAĞI ŞARKISI

Yün tarağı , yün tarağı.
Yaşlı kadın artık bıktı.
Genç kızlar da bu işe iştahlı,
Artık yün taramaktan bıktı,
Günahlarımız onun boynuna.

Çeviri : Rahmi Tur

18- ŞİŞ NANİY

Söz : Bagrat Şınkuba
Müzik : Anonim

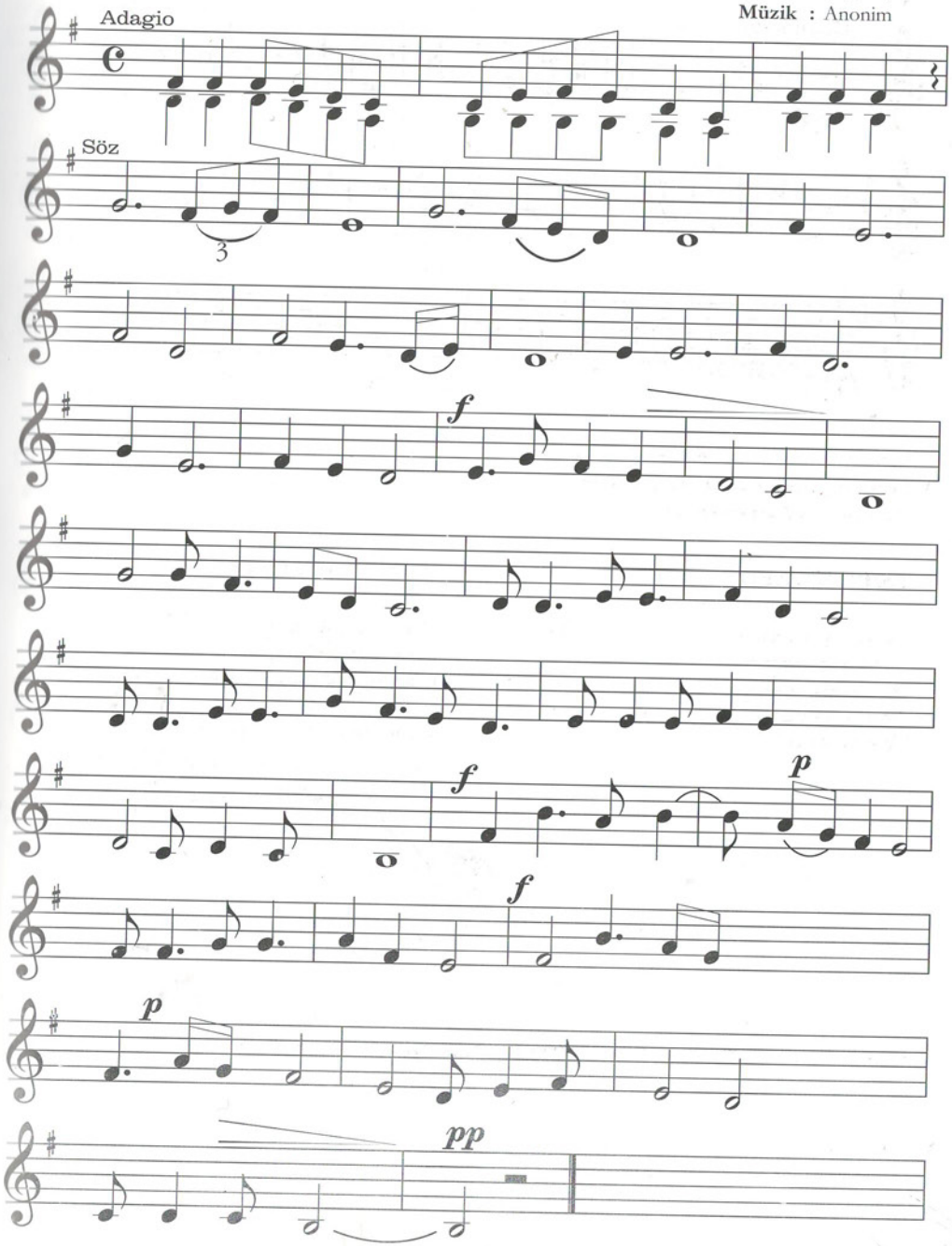

ŞİŞ NANİY

Şiş naniy, şiş naniy
Wıçüa sarpıs wa naniy
Rıyünı wıqam wabiy waniy
Amşıneykua wamamiy

Zıgui ştıtswa açükurpakua
Wa wırtsıswa wırımamiy
Apşa wnırdoyt apra şlakua
Aymçüayüi yığba wıgaramiy

Şiş naniy, şiş naniy,
Wıçüa sarpıs wa naniy
Rıyünı wıqam wabiy waniy
Amşıneykua wamamiy

Apşa wınızdoz ğuğualafüa
Rıtüla xuçı rımnaxırts
Amşın şartsaaz wıgualarşüa
Amhacırkua rılağrıdz

Şiş naniy, şiş naniy,
Wıçüa sarpıs wa naniy.
Rıyünı wıqam wabiy waniy
Amşıneykua wamamiy

ŞİŞ NANİY *

Ninni yavrum ninni.
Uyu yavrum ninni,
Evlerinde değilsin annenle babanın,
Karadeniz'in koynundasın.

Kabaran dalgalar,
Seni sallayıp duruyor.
Rüzgar estiriyor, ağaran yelkenler ,
Soyguncunun gemisi, beşiğin oldu.

Ninni yavrum, ninni,
Uyu yavrum ninni,
Evlerinde değilsin annenle babanın,
Karadeniz'in koynundasın.

Esince kuvvetli rüzgar,
Ufacık ülkelerini almak için,
Denizi nasıl tuzladı, hatırla,
Sürülenlerin gözyaşları.

Ninni yavrum, ninni,
Uyu yavrum ninni,
Evlerinde değilsin annenle babanın,
Karadeniz'in koynundasın.

** Göçmenlerin Ninnisi*

Çeviri : Mahinur Tuna

19- ADİGE NISE

Söz : Baxuhukhue Betal
Müzik : Thabısım Umar

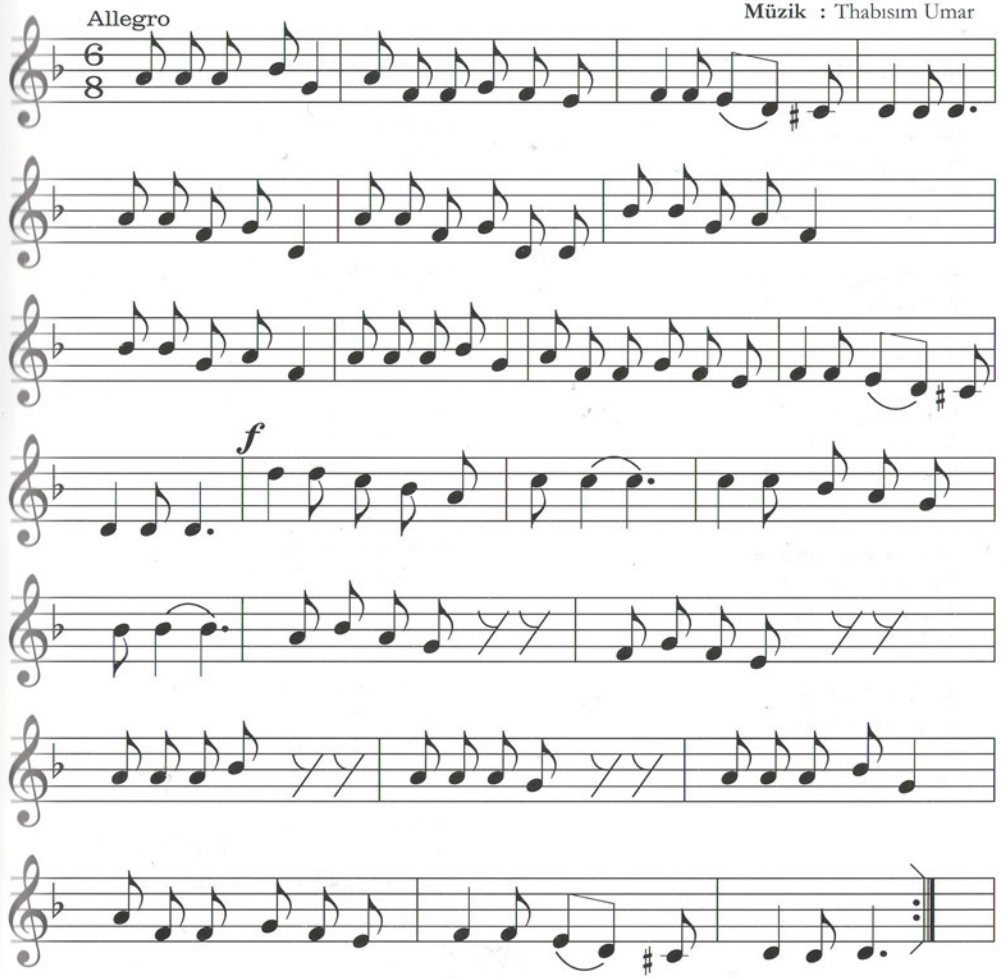

ADİGE NISE

Adige pşınem s'ıgur kıpeceme, **woyra-woyra-worira**,
Bje'upe cegum kuajer zexişeme,
Xoxubze wuser pısem zepidzijıme,
Adige nıse wıne yidoşeri, **woyra-woyra-worira.**

Yey ji, Adige tsıxuxer, Yey ji, si xabze daxe,
Dariy aşhexu,Kame apşexu,
Ne fitse nexu,Cegu wimıpsexu,
Adige nıse wıne yidoşeri, **woyra, woyra, worira**.

Hazır upexu dişawe wardexem,**woyra, woyra,worira**.
Si lepx gurış'er ya woredademe,
Dığer zexuapser ya dişe yideme,
Adıge nıse wıne idoşeri, **woyra, woyra, worira.**

Yey ji, Adige tsıxuxer, Yey ji, si xabze daxe,
Dariy aşhexu,Kame apşexu,
Ne fitse nexu,Cegu wimıpsexu,
Adige nıse wıne yidoşeri, **woyra, woyra, worira**.

Ğatxem yi daxer lhapsem kıriyxeme, **woyra-woyra-worira**
Bjixem yi bevir, jegum kıdilheme,
Kalxua mezaş'er yi nemıs şıpxeme,
Adige nıse wıne yidoşeri, **woyra-woyra-worira**.

Yey ji, Adige tsıxuxer, Yey ji, si xabze daxe,
Dariy aşhexu,Kame apşexu,
Ne fitse nexu,Cegu wimıpsexu,
Adige nıse wıne yidoşeri, **woyra-woyra-worira**

ÇERKES GELİNİ

Adığe pşınesini (mızıka) yeryüzü karşılarsa,
Kapıda yapılan düğün, köyü toplarsa,
Dua şerbetine yapılan dizeler, duygulara hitap ederse,
Adığe gelinini eve götürüyoruz.

Ey adığe insanları, ey benim güzel törem.
İpekli beyaz kolluk, beyaz saplı kama.
Siyah gözlü aydınlık, oyna..dinlenme.
Adığe gelinini eve götürüyoruz.

Güzel giyimli yiğit delikanlıların,
Halkımın kalbinden geçenler şarkısıysa,
Güneşin imrendiği altın işlemeleriyse,
Adığe gelinini eve götürüyoruz.

Ey adığe insanları, ey benim güzel törem.
İpekli beyaz kolluk, beyaz saplı kama.
Siyah gözlü aydınlık, oyna..dinlenme.
Adığe gelinini eve götürüyoruz.

Baharın güzelliği yeryüzünü kaplarsa,
Sonbaharın bereketi mutfağı doldurursa,
Yeni doğan ay gibi namusluysa,
Adığe gelinini eve götürüyoruz.

Ey adığe insanları, ey benim güzel törem.
İpekli beyaz kolluk, beyaz saplı kama.
Siyah gözlü aydınlık, oyna..dinlenme.
Adığe gelinini eve götürüyoruz.

Çeviri : İlhan Aydemir

20- BARABOMİY

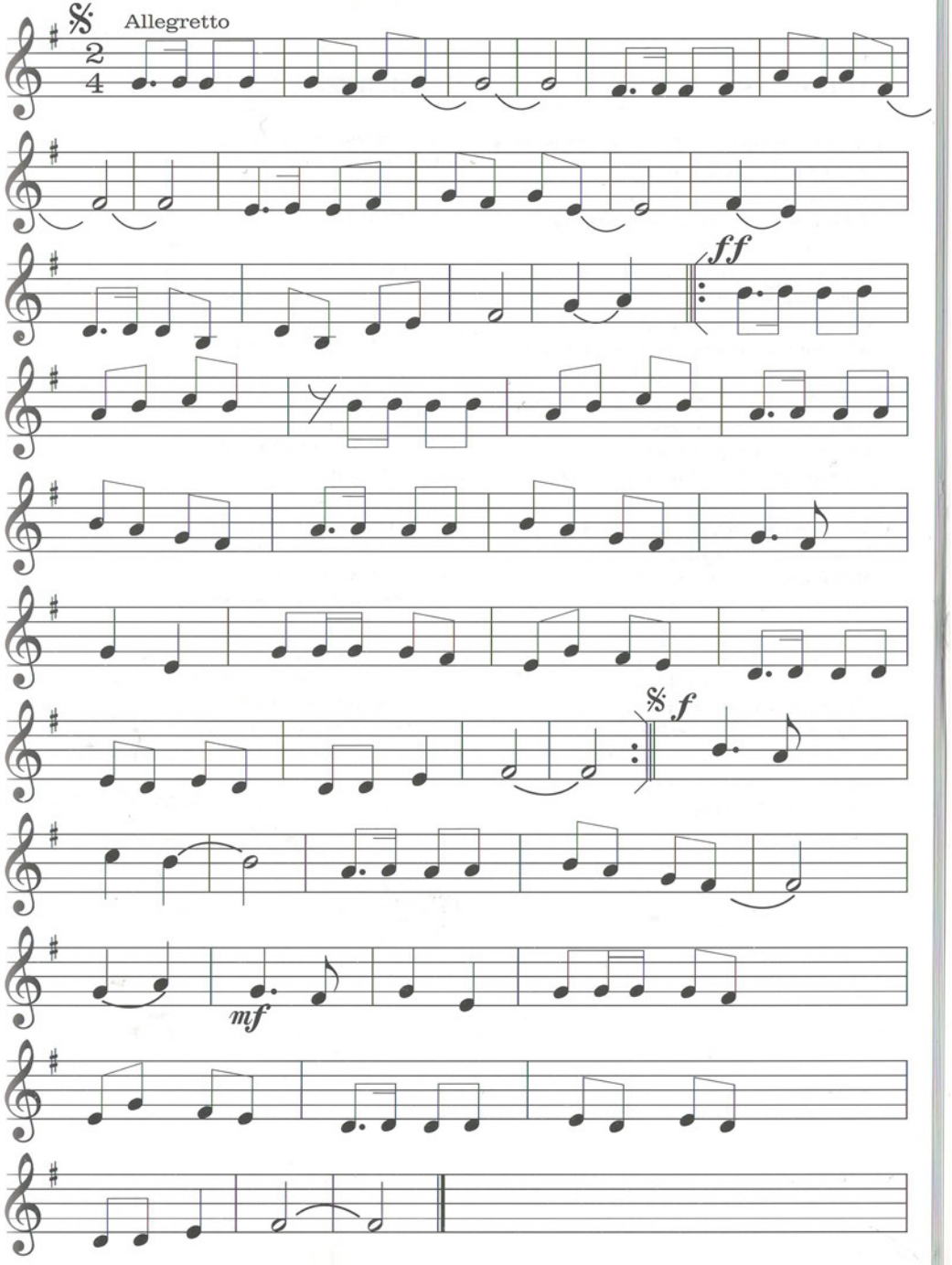

BARABOMİY

Yamradzakua amra çüsxa,
Çübra yıtalaz yıkaşü kaşüwa,
Sıguats yıtalaz sa seymızdaaz,
Açar gıla gıla yaşüahoo.

NAKARAT

Bara bomiy bara bomiy,
Ah bara bomiy bara bomiy.
Gula mıjda szırguateywa,
Gula mıjda szırguateywa,
Bara bomiy,
Ah barabomiy bara bomiy
Sıguadz yıtalaz sa seymızdoo,
Sıbleykuaaraaa !..

Wayü yızalşom agunırxara,
Zıda sıxuartam sımra şaşa,
Waa yıbırha bara bara,
Sızırgurğeo sımçalşaraa..

NAKARAT

Bara bomiy,gula mıjda sızırguateywa
Bara bomiy ah bara bomiy bara mıjda
Sıguadz yıtalaz sa seymızdo sıbleykuaara.

SENSİN

Güneş gibi kalbime doğan,
Hiç batmamacasına ışıyan,
Kalbime girip beni dolaşan,
Gençler gibi durmadan şakıyan.

NAKARAT

Sensin sensin
Ah sensin sensin,
Yüreğimi perişan eden sensin
Sensin sensin
Ah sensin
Yüreğimi perişan eden sensin
Kalbime girip beni dolaşan
Kara gözlüm ah sensin.

Ah yüreğim bir türlü durulmuyor.
Sensin beni perişan eden, parlayan güneşim,
Ah duy, duy, sesimi duy,
Beni sevindiren, günümü neşelendiren

NAKARAT

Sensin yüreğimi perişan eden,
Sensin sensin yüreğimi perişan eden,
Kalbin derinliklerine girip beni dolaşan sensin kara gözlüm sensin

Çeviri : Mahinur Tuna

21- CIRCASSIEN BRIDE

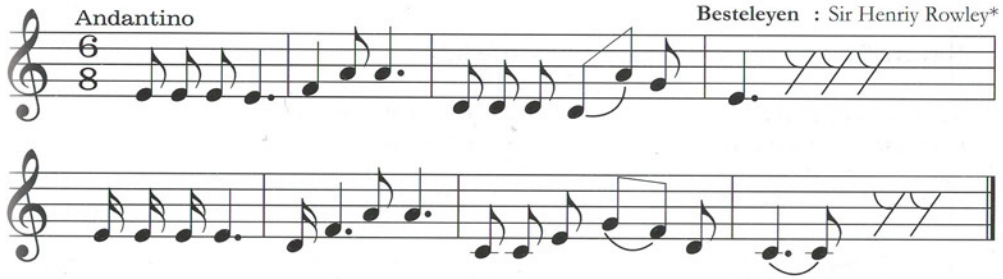

Besteleyen : Sir Henriy Rowley*

CIRCASSIEN BRIDE

Where fore sweet maid sigh yo so ?
Why does your soft cheek fade?
Is it for love?
Is it for woe?
Love is not joy, sweet maid!

ÇERKES GELİNİ

Tatlı kız neden öyle iç çekiyorsun,
Yumuşak yanağın neden soldu ?
Aşktan mı?
Kederden mi?
Tatlı kız aşk neşe değildir.

Çeviri : Dane Özcan

**Sir Henriy Rowley 1809 yılında Çerkes gelini adıyla bir opera hazırlar. 23 Şubat 1809 tarihinde açılan Drury Lane'deki ünlü tiyatro "Theatre Royal" o gece eserin tek nüshasıyla birlikte yanıp kül olur, elde tek sayfalık bu küçük şarkı kalır.*

22- Sİ MADİNA

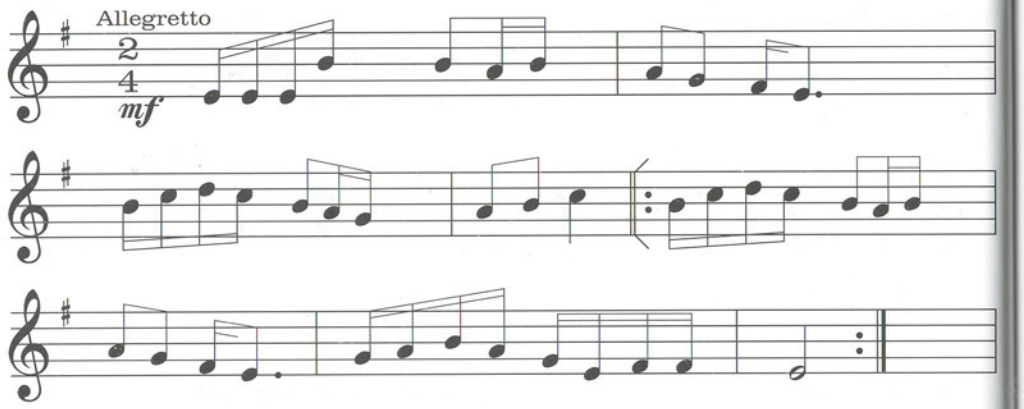

Sİ MADİNA

Pçıhe westığeriy si Madina
Wer kheseğenefiriy si wereyda.
Si gur zığenefewiy si Madina
Sıdew wıkhemık'uera wey?

Pşıneriy kheseşteşşı si Madina
Wer kheseğeceguriy wereyda.
Si gumiy yixhıç'rer si Madina
Sıdew zexemıxıra wey?

Wıkhak'ow zıslheğuç'e si Madina
Çefim sızelheşteriy wereyda.
Wınem wıkhimıheme si Madina
Guriy khısş'öwızıriy se.

Tede wışı'a si Madina?
Sıppaplhew sışısriy wereyda
Wi gu xezğeç'ığa si Madina
Sıda khıpşış'ığeriy we?

Wi gu se khısfihıriy si Madina
Psınç'ew khısa'ueriy wereyda
Ş'ü we sıwelheğume si Madina
Nıbjiy tızeş'ök'odınep te!...

MADİNAM

Gece lambamdın Madinam.
Onun ışığı sensin.
Kalbimin ışığı Madinam.
Niçin gelmiyorsun hey!.

Mızıkamı elime aldım Madinam.
Sana dans ettiriyorum.
Kalbimden geçenleri Madinam.
Nasıl duymuyorsun hey!.

Geldiğini görünce Madinam,
Kendimden geçiyorum.
Evimize gelmezsen Madinam,
Kalbim sızlıyor hey!.

Neredesin sen Madinam.
Seni bekleyip duruyorum.
Kalbimi hassaslaştıran Madinam,
Ne oldu sana hey!.

Kalbinde beslediğin duyguları Madinam,
Çabuk söyle bana.
Beni eğer seviyorsan Madinam,
Ömür boyu ayrılmayız biz.

Çeviri : İlhan Aydemir

23- WAY JI

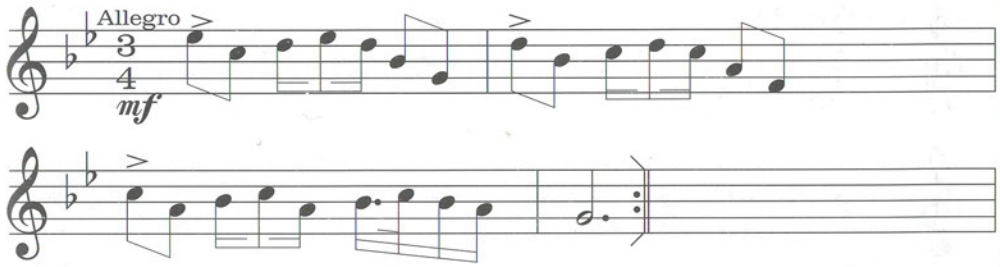

WEYJI

Weyji mı pşınem feywa.
Weyji wı agum feywa.
Weyji dat'ur dıgofa wey.

Weyji mıpşınem feywa.
Weyji wı agum feywa.
Weyji sızepılhır gofa wey.
Woyra worayra woyra,
Woyra worayra woyra.
Woyra worayra worira.
Sızepılhır ş'alexue faş'eş.
Ş'alef'xem araş' tebauer.
De wıgır abı xued mış'ıw wey.

Quş'haxem bğaxem gadofa.
Gubğaxem şıxem qadoja.
Kag'ojım se sıropaye wey.
NAKARAT
Weyji mı pşınem feywa.
Weyji wı agum feywa.
Weyji dat'ur dıgofa wey.

Weyji mı pşınem feywa.
Weyji wı agum feywa.
Weyji sızepılhır qofa wey.
NAKARAT
Sızepılhır lhapseğa zaş'e.
Sızepılhır waramım şagua.
Sızepılhır qafeç'e azeş' wey.

Abı a xuedew tserı'uawş.
Abı a si tx'amadeş.
Nartxem f'ıwa kalhağuri wey.
NAKARAT

Kaşen : Sevgili, sempatizan, yavuklu.
Thamate : Önder, büyük.

WEYJİ

Haydi mızıkayı çal.
Haydi ellerimizle tempo tutalım.
Biz ikimiz oynuyoruz hey.

Haydi mızıkayı çal.
Haydi ellerimizle tempo tutalım.
Haydi kaşenim* oynuyor hey.
Woyra worayra woyra,
Woyra worayra woyra.
Woyra worayra worira.
Sevdiğim yakışıklı gençtir..
Gençlerin imrendiği biridir.
Biz bu dansı onun için yapmalıyız hey.

Dağlarda kartallarla dans eder.
Ovada atlarla yarışır.
Gelirse onunla övünürüm hey.
NAKARAT
Haydi mızıkayı çal.
Haydi ellerimizle tempo tutalım.
Biz ikimiz oynuyoruz hey.

Haydi mızıkayı çal.
Haydi ellerimizle tempo tutalım.
Haydi sevdiğim oynuyor hey.
NAKARAT
Kaşenim mükemmel birisidir.
Kaşenim sokakta alçak gönüllüdür.
Kaşenim dansın uzmanıdır hey.

O çok ünlü birisidir.
O benim thamatemdir*.
Nartlar onu çok sever hey.
NAKARAT

Çeviri : İlhan Aydemir

24- SITIM ŞIĞUA SIQAPŞEN'UW

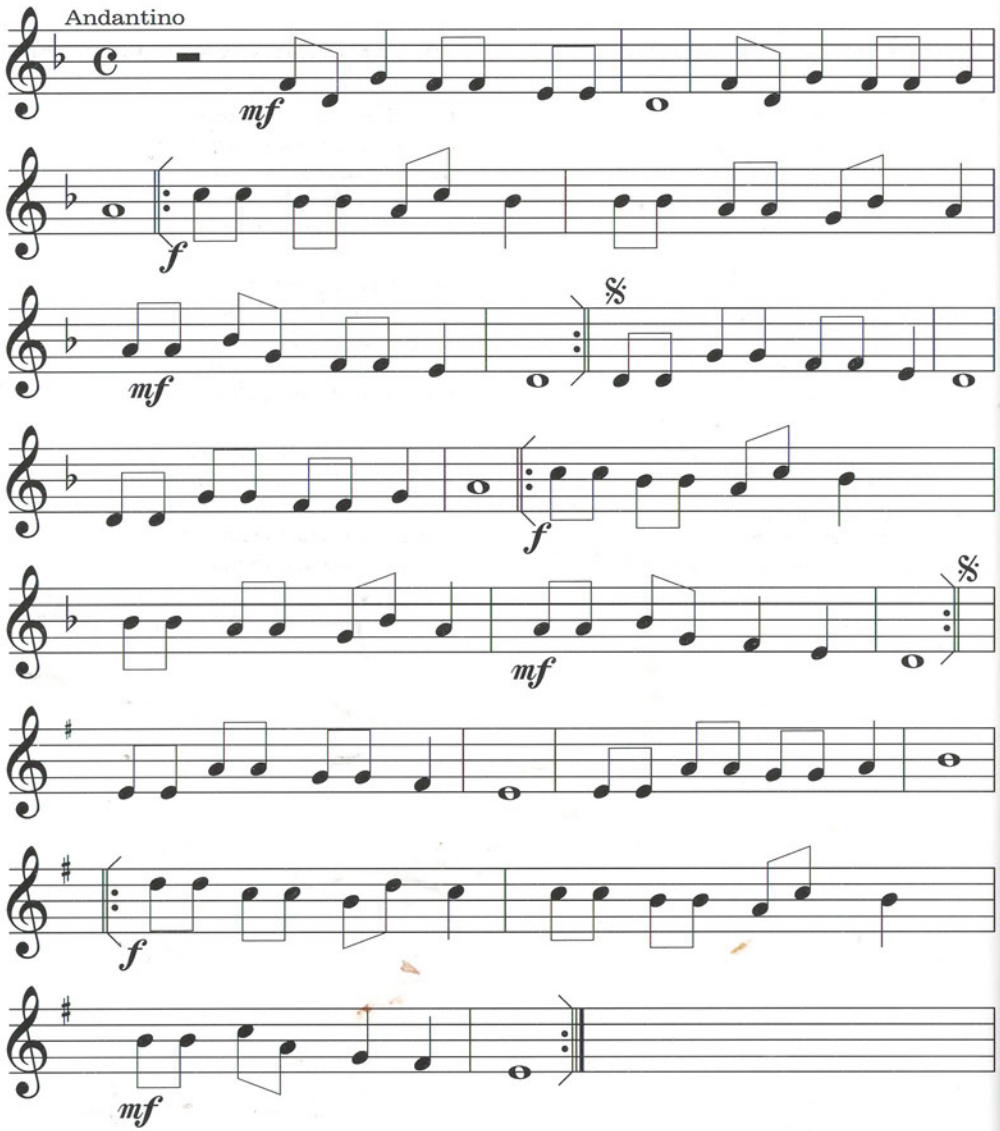

SITIM ŞIĞUA SIQAPŞEN'UW

Jeş'ım dığaw wıqıjok wiy,
Wıslağunow siner koek wiy,
Sıkomışow maxuer bloek,
Dızerızıw ğar yokek,
Sıtım şığua sıqapşen'uw wiy

Se sipşıhapam wıxemik wiy,
Mı si negum wıjemik wiy,
Ave vi gum sıkamik,
Seri zıbjeytsen sılemik,
Sıtım şığua sıqapşen'uw wiy

Bijez'em sıfoş'ır wısfo kuadın wiy,
Zıbğagusow biy sıpşın wiy,
Lxağunığar gum qosig,
Huiytu sıbowan wı sılemik,
Sıtım Şığua Sıqapşen'uw wiy (3 Tekrar)

NE ZAMAN ANLIYACAKSIN BENİ

Gece güneş olarak doğuyorsun,
Seni görmeye can atıyorum,
Beni anlamadan günler geçiyor.
Biz ayrı ayrıyken yıllar geçiyor,
Ne zaman anlayacaksın beni.

Rüyalarımdan çıkmıyorsun,
Gözümün önünden hiç gitmiyorsun.
Ama hiç aklına gelmiyorum,
Ben de sana bir şey diyemiyorum,
Ne zaman anlayacaksın beni.

Bir şey söylersem kaybedeceğimi sanıyorum.
Küsüp beni düşman sayarsın,
Aşk ateşi kalbimden yanıp çıkıyor,
Rahatça nefes alamıyorum,
Ne zaman anlayacaksın beni.

Çeviri : Rahmi Tuna – Fahri Huvaj

25- ŞUHLEĞUNIĞE WORED

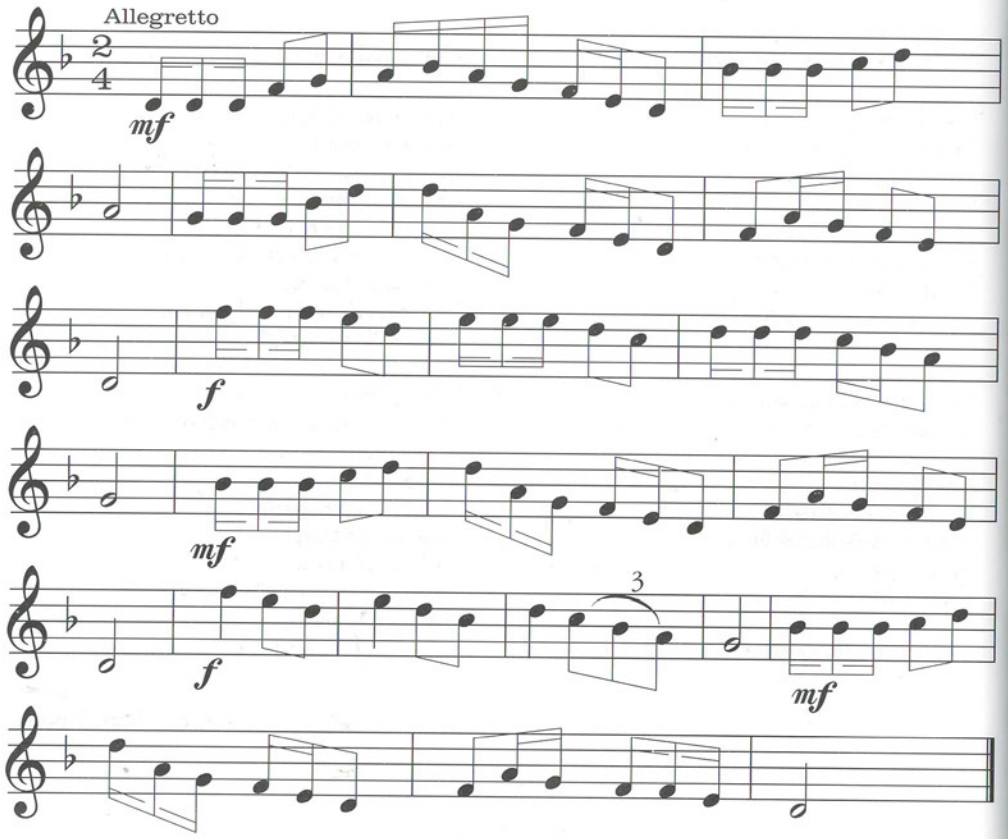

ŞUHLEĞUNIĞE WORED

Se sigum vug'u lheğoğ firiow,
Sinae weptesizağ,
Murad'ı dahe wesefisiauw,
Woredır fizeheslhağ.

NAKARAT

Zıy khısemiomiy vuğyihlirseş'e,
Spaye vıvışefın.
Kaposţım seje sesşuabe daş'e,
Sığaguğ se sinefın.

Psıhor uşaşew bcaşır khesisime,
We'ptzer qısaoraem fed.
Zı mafe Zag'o vısımleğume,
Serice ar zıyhles.

NAKARAT

Se sigum vug'u lheğoğ firiow
Sinae weptesizağ
Murad'ı dahe wesefisiauw
Woredır fizeheslhağ

NAKARAT

AŞK ŞARKISI

Kalbimin sevebildiği,
Gözlerim üzerinde.
Ben sana güzel ümitler besliyorum,
Şarkı besteliyorum.

NAKARAT

Sen söylemesende ben biliyorum.
Benim için susuyorsun.
Senin söylediklerin beni etkiliyor.
Ümitlendir beni ışığım.

Suların şırıltısı,
Benim duyduklarım senin bildiklerindir.
Seni bir gün görmezsem,
Bana bir yıl geliyor.

NAKARAT

Kalbimin sevebildiği,
Gözlerim üzerinde.
Ben sana güzel ümitler besliyorum,
Şarkı besteliyorum.

NAKARAT

Çeviri : İlhan Aydemir

26- AZAMAT

Söz ve Müzik : Anonim

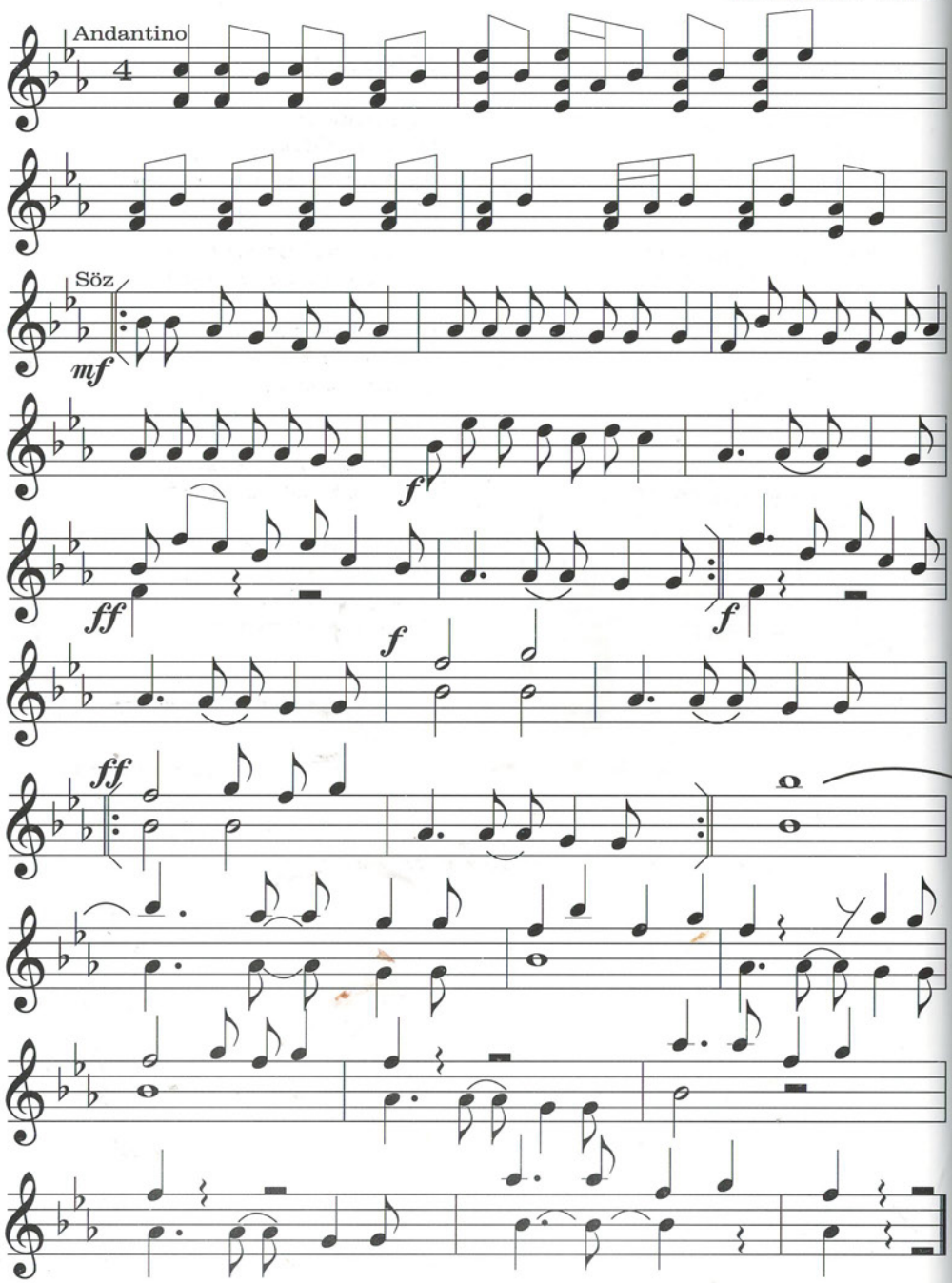

AZAMAT

Hay gidi Azamat,
Yıphüs lara Fatimat,
Rıpha pışza Salimat,
Dara rıçkun Yaramat.

Ahayra riraşa, aha ha ha.
Ahayra marcakua, aha ha ha,

Rıxuçı pışdza bahçaçı,
Ahüsa xaçüa rımxaçı,
Amtsa yaltswa rıçagaçı,
Yanıççaloyt rıxırçı,

Ahayra riraşa, aha ha ha,
Ahayra marcakua, aha ha ha,

Yara bziya çüağuayüp,
Yeypş yıphüs rafüayüp,
Rıpha pışza dıtsayüp,
Dara rıçkun dırtsayüp.

Ahayra riraşa, aha ha ha,
Ahayra marcakua, aha ha ha,

AZAMAT *

Hey gidi Azamat,
Onun karısı Fatimat,
Kızları Salimat,
Oğulları Yaramat.

Ahayra riraşa, aha ha ha.
Ahayra marcakua, aha ha ha,

Güzel çocukları bahçede,
Kadın erkek tarlada,
Çapaları parlamakta,
Yüzlerine vurmakta.

Ahayra riraşa, aha ha ha.
Ahayra marcakua, aha ha ha,

Kendisi güzel çift sürüyor,
Karısı güzel çapa yapıyor,
Kızları güzel okuyor,
Oğulları güzel okutuyor.

Ahayra riraşa, aha ha ha.
Ahayra marcakua, aha ha ha,

Çeviri : Mahinur Tuna

** Azamat adında bir köylünün ailesini anlatan yaşam şarkısı. Abhazya'dan.*

WARADA

WARADA
ADİGE - ABHAZ HALK ŞARKILARI
ORKESTRA VE KOROSU

İlk çağlardan günümüze kadar gelen ve geniş bir yelpazeyi kapsayan Adige -Abhaz otantik halk şarkılarından örnekler sunacağımız gecemizde sizleri de aramızda görmekten mutluluk duyacağız.

18 Mayıs 2006 Perşembe
Saat : 20:00 - 22:00
Zübeyde Hanım
Ögretmenevi ve Akşam
Sanat Okulu

Ataşehir Girişi BP Benzin
İstasyonu Arkası
Merdivenköy Yolu No. : 1
K. Bakkalköy - İSTANBUL
Tel : (0216) 574 38 18

Kafkas Kültür Dernegi / İstanbul
(Bağlarbaşı)
Organizasyonudur.

Davetiye bir kişiliktir.

ZÜBEYDE HANIM ÖĞRETMEN EVİ KONSER DAVETİYESİ

18 Mayıs 2006

KONSER FOTOĞRAFLARI

Dr. Pakize Çalışal, Dr. Mustafa Sütlaş

Tarafından Çekilmiştir.

ZÜBEYDE HANIM ÖĞRETMEN EVİ KONSERİ
18 Mayıs 2006

Keman : Ruhet GÜRBÜZ (Şef)
Piyano : Gözde CAN
Yan Flüt : Gülşen ERGÜN

ZÜBEYDE HANIM ÖĞRETMEN EVİ KONSERİ
18 Mayıs 2006

Solistler
Dane ÖZCAN - Burcu MERCAN - Burçak AKARSU - Gülşen ERGÜN - Ceren SÜTLAŞ - Ergün ÖZGÜR

Akordeon : Yusuf GÜNTAY
Doli ve Peçiç : Aslı Batur ÖZSU

Mızıka : Esat ÖZEN

Sunum : Billur AKTÜRK

Keman : Gülfem YOLDAŞ

Solist : Dilber GENÇ

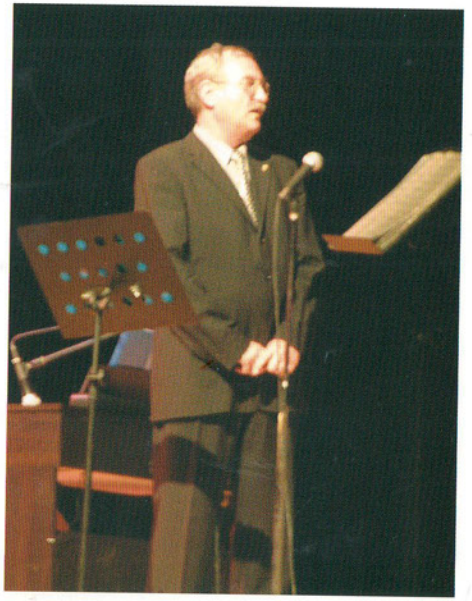

Solist : Selçuk GENÇ

Şef : Ruhet GÜRBÜZ
Korist : Sevtap EYLİ

Solist ve Gitarist : Ceren SÜTLAŞ
Solist : Zerrin KOBAŞ
Piyanist : Gözde CAN

Solistler : Dilber GENÇ - Gönül ERCAN

Yılmaz ÖLMEZ

Serdar ÖZEL

Mehmet BAYLAN

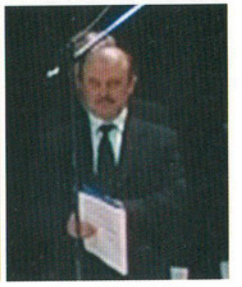

Onur ERCAN

Yan Fülüt ve Otantik Enstrumanlar :
Dijin ÇUREY

Solist : Burcu MERCAN

Konser Sonrası

WARADA

Adige - Abhaz Halk Şarkıları
Orkestra ve Korosu

Orkestra ve Koro Şefi
Ruhet Gürbüz

Koordinatörler
Mahinur Tuna-Esat Özen

Orkestra

Piyano
Ruhet Gürbüz
Gözde Can

Keman
Ruhet Gürbüz
Gülfem Yoldaş

Akordion
Yusuf Güntay

Yan flüt
Dijin Çurey
Gülşen Ergün

Açamgur
Mahinur Tuna
Hilkat Can

Mızıka
Esat Özen

Gitar
Ceren Sütlaş

Doli ve Peçiç
Aslı Batur Özsu

Koro

Burcu Mercan, Burçak Akarsu, Ceren Sütlaş, Dilber Genç, Esat Özen, Gönül Ercan, Gülşen Ergün, Hayat Yoldaş, Mahinur Tuna, Mehmet Baylan, Onur Ercan, Selçuk Genç, Sevtap Eyli, Serdar Özel, Yılmaz Ölmez, Zerrin Kobaş